Ушбу сонда:
2 МАОШДАН ҚАРЗДОРЛИК УНДИРИЛДИ
3 ҲАҚ ЖОЙИДА ҚАРОР ТОПДИ
4 Одобнома КИЙИМ СИЗГА ЯРАШСИН

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ

ISHONCH

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2004 йил 7 апрел, чоршанба № 58 (1691)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ТАЪЛИМ ВАЗИРЛАРИ УЧРАШУВИ

Муҳаммад Юнус Қонуний бошчилигидаги Афғонистон таълим вазирлиги делегацияси Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири Р.Жўраев билан учрашди.

Таъкидландики, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш, таълим тизимини ислоҳ қилиш ва ривожлантириш учун мамлакатимизда зарур ҳуқуқий, илмий-услубий ва молиявий шароитлар яратилган. Умумтаълим муассасалари моддий-техника имкониятларини ошириш, уларни замонавий бинолар, ўқув ускуналари ва қуроллари билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Муҳаммад Юнус Қонунийнинг илтимосига кўра Афғонистон болалари учун ўзбек тили дарсликлари ҳамда «Одобнома» ва «Ватан туйғуси» фанлари бўйича китоблар берилди.

(ЎзА)

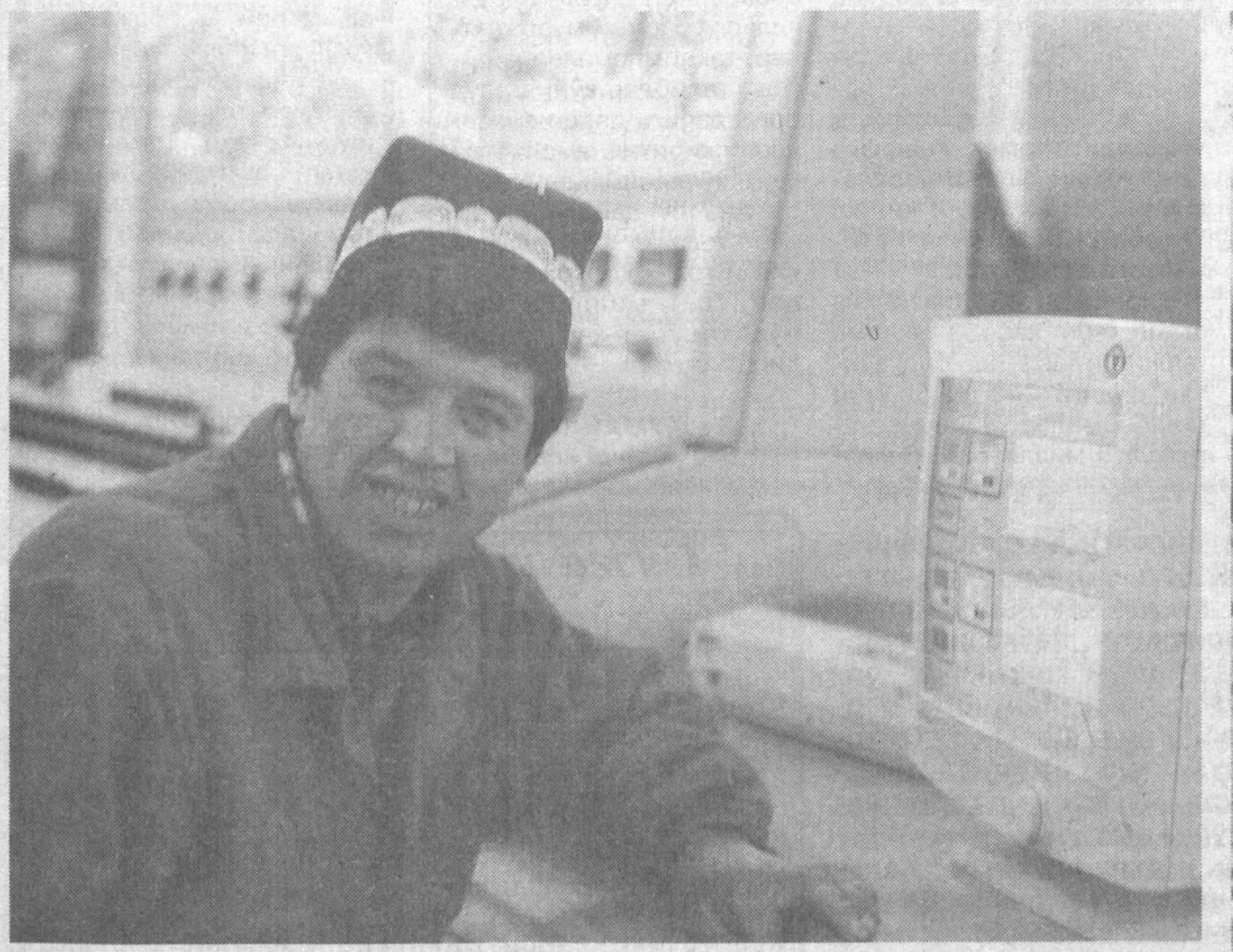

Андижон туманидаги «Ўзбек—Юмом» қўшма корхонаси ишга тушганига кўп бўлгани йўқ. Ҳар йили 9 минг тонна туксизлантирилган сифатли уруғлик чигит тайёрлаш қувватига эга бўлган корхонанинг биринчи навбати иш бошлаши билан бу йил 2 минг тонна уруғлик тайёрланмоқда. Якин келажакда улар қўшни Қирғизистон ва Тожикистон пахтакорларига ҳам сифатли уруғлик чигит етказиб бера бошлайди.

Суратларда: илғор ишчилар Ҳамидулло Тожибоев, Отабек Машрўзиев

Б. ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

Ислоҳот мевалари

СЎЗДАН АМАЛИЙ ИШГА

Ҳозирги кунда вилоятда етиштирилаётган пилла ва пахта хомашёсини қайта ишлаш, сифатли калава ҳамда мато ишлаб чиқаришга ихтисослашган ўнлаб қўшма корхоналар фаолият кўрсатмоқда. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган «Қоракўлтекс», «Олоттекс», «Мидатекс» қўшма корхоналарида тайёрланган маҳсулотлар бозори анча чаққон. Улар ҳам ички, ҳам ташқи бозорда харидоргирлиги билан ажралиб турибди.

Тизимга қарашли корхоналарни модернизациялаш ва қайта реконструкция қилиш эвазига минглаб янги иш ўринлари яратилаётир. Бу ерда ишлаётганларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилишнинг уддасидан чиқиш муҳим аҳамият касб этади.

Бугунги кунда фақатгина енгил саноат тизимининг ўзида салкам 25 минг нафар ишчи-хизматчи меҳнат қилаётир. Улар 90 та бошланғич касаба уюшма ташкилотларига бирлашган ҳолда фаолиятларини давом эттирмоқдалар. Тармоқда ҳар бир касаба уюшма аъзосининг, ҳар бир бошланғич ташкилот манфаатларига мос келадиган ишчанлик муҳити қарор топмоқда. Буни рўёбга чиқаришда эса тармоқ битимлари ва жамоа шартномаларининг аҳамияти катта бўлаётир.

Ўтган даврда тармоқдаги бирлашма, компания ва жамиятлар билан 6 та жамоа битимлари имзоланди. Барча корхона ва ташкилотларда жамоа шартномалари қабул қилинди. Йил мобайнида келиб чиқиб, бу муҳим ҳужжатга қатор қўшимча бандлар киритилди. Жамоа шартномаларини тузишдан олдин вилоят касаба уюшма қўмитаси раислари ҳамда корхона мутахассислари иштирокида давра суҳбатлари, семинар, ўқувлар ташкил этилди. Тавсиялар тайёрланди ва жойларга етказиб берилди. Билдирилган таклиф ва мулоҳазаларнинг ҳар бири атрофлича муҳокама этилиб, жамоа шартномаларининг пишиқ-пухта бўлишига эришилди. Унга қўшимча бандлар киритилди.

Масалан, «Қоракўлтекс» Ўзбекистон-АҚШ қўшма корхонасида 630 нафар ишчи-хизматчиларнинг тушлик овқатлари бепул ташкил қилинадиган бўлиб, ҳар бир киши учун кунига камида 650-700 сўмдан маблағ ажратишга келишиб олинди. Умуман олганда, ушбу корхонада меҳнат кишисига ғамхўрлик қилиш, қўллаб-қувватлашга ҳамиша эътибор қаратилаётир. Бунинг натижасида иқтисодий ўсиш кўлами йилдан йилга кенгайиб бормоқда. Янги жиҳозлар билан таъминланган «Маърифат ва маънавият» хонаси жамоа аъзолари билан гавжум.

«Бухороэнергомарказ» акциядорлик жамиятида ҳам жамоа шартномасидан келиб чиқиб, ишчиларга ҳар хил қулайлик ва имтиёзлар яратилаётир. Жамоа аъзолари фойдаланган иссиқ сув, электр энергияси тўловларининг 50 фоизини тўламоқдалар, холос. Қолгани корхона маблағлари ҳисобидан қопланмоқда. Жамиятга қарашли иссиқхонада тайёрланган ва етиштирилаётган маҳсулотлардан ҳам ходимлар баҳраманд бўлаётир.

Фиждувоний номли акциядорлик жамиятида эса маъмурият ва касаба уюшма қўмитасининг ҳамкорликдаги фаолияти эвазига кўплаб муаммо ва камчиликлар бартараф этилаётир. Меҳр ва мурувват йилида кўп болали, кам таъминланган оилаларни, якка-ёлғизлар, ногиронларни қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилаётир. Наврўз арафасида юзлаб кишиларга ҳиммат кўрсатилди. Зиёратгоҳлар бўйлаб сафарлар уюштирилди.

Бироқ тизимга қарашли ҳамма жамоаларда ҳам иш силлиқ кетаяпти, деб бўлмайди. Хусусан, жамоа шартномаларини қабул қилиш бўйича мўлжалланган йиғилишларни белгиланган муддатларда ўтишини таъминлай олмаётган корхоналар ҳам оз эмас. Айрим жойларда эса йиғилишлар шунчаки номигагина ўтаётир. «Нигора» акциядорлик жамияти, Пешку, Ромитан, Шофиркон пилла корхоналари шулар жумласидандир.

Мастура ҚОСИМОВА, Ўзбекистон енгил, мебел саноати ва коммунал-маиший хизмат ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитасининг Бухоро вилояти вакили

ЯНГИ ТУМАНДАГИ ЗАМОНАВИЙ БИНОЛАР

Жиззах вилояти Янгиобод тумани Меҳнат бўлимига муrожаат этган 756 фуқародан 541 нафари ишга жойлаштирилди. 215 нафар фуқаро ижтимоий ҳимояга олинди.

Янгиобод - янги туман. Ташкил этилганига беш йил бўлди. Ўтган вақт давомида ишлаб чиқаришни ривожлантириш, ижтимоий инфратизимни қарор топтириш борасида катта ишлар амалга оширилди. Туманнинг асосий ер майдонлари суғорилмайдиган ҳудудлардан иборат бўлганлиги учун лалми ғаллачиликни ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Ўтган йилнинг ўзида туман ғаллакорлари давлатга 12 минг тоннага яқин дон сотди. Лалми ерларнинг ҳар гектаридан 15,5 центнердан, суғвли майдонлардан 32 центнердан ҳосил олинди.

Бундан икки йил аввал тумандаги барча ерлар тўлиқ фермерларга берилгани боис ғалла ҳосилдорлиги тобора ошмоқда. 230 дан зиёд фермер хўжалиги фаолият кўрсатмоқда.

Туман марказида маданий, маъмурий бинолар қад ростлаяпти. Ўтган беш йилда тўртта қишлоқ врачлик пункти қуриб фойдаланишга топширилди, беш қишлоққа табиий газ, ичимлик суви келтириш борасида ҳам анча ишлар қилинди. «Галлабанк»нинг туман бўлими, Қушқанд қишлоғида 240 ўринли янги мактаб биноси ишга туширилди. Учтўрғон қишлоғига икки километрдан зиёд қувур ётқизилиб, табиий газ келтирилди. Юқори Сармич, Қуйи Сармич, Дашт, Жўлангир, Искандар қишлоқларининг болалари учун ёпиқ спорт мажмуаси қурилди.

Аҳолининг турмуш фаровонлигини ошириш, ишсизликни камайтириш тумандаги энг долзарб вазифалардан бири. Бу масала «Меҳр ва мурувват йили» вилоят дастуридан ҳам алоҳида ўрин олган. Ушбу дастурга мувофиқ тумандa ҳар ойда бўш иш ўринлари ярмаркаси ўтказилиб турилибди. Уларда корхона ва ташкилотлардаги, фермерлик ва тадбиркорлик соҳаларидаги бўш иш ўринлари таклиф этилмоқда.

- Аҳолининг асосий қисми қишлоқларда яшаши ҳисобга олиниб, қишлоқ хўжалиги йиғинлари билан ҳамкорликда иш олиб борилаяпти,-дейди туман меҳнат бўлимининг бошлиғи Жамшид Искандаров. -Масалан, ўтказилган сўнгги ярмаркада Савот, Сармич, Хавотоқ қишлоқларидан 48 нафар фуқаро иш билан таъминланди. Уларнинг асосий қисми фермер хўжаликларига жойлаштирилди.

ОНАЛИК ВА БОЛАЛИК ДОИМИЙ МУҲОФАЗАДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш мажмуини йиғилиши бўлиб ўтди. Унда алоқадор вазирлик ва идоралар ҳамда жамоат ташкилотлари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосарлари қатнашди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси раиси С.Иномова бошқарган йиғилишда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш котибиятлари ҳамда мажмуа таркибидаги ташкилотлар ва вазирликлар бир йил давомида амалга оширилган ишлар ва мамлакатда шу борадаги ишлар ҳақида тўпланган фаолияти тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Йиғилишда Вазирлар Маҳкамаси Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш мажмуи котибияти мудири Т.Норбоева маъруза қилди. Шунингдек, вазирликлар, идора ва ташкилотлар ҳамда ҳокимликлар раҳбарларининг республикада оилаларни мустаҳкамлаш, соғлом оилани шакллантириш, оилалардаги барқарор ижтимоий-маънавий муҳитни қарор топтириш борасида амалга оширилаётган ишлари тўғрисидаги ахборотлари тингланди. Ўтган давр мобайнида аёллар ва ўсиб келаётган авлод соғлиғини ҳимоялаш юзасидан амалга оширилган ишлар натижасида оналар ва болалар ўлими қисқаргани камайиб, аёлларнинг туғруқ ёши таркиби яхшиланганлиги таъкидланди. Туғиш ёшидаги аёлларнинг 24,5 фоизи тиббий кўрикдан ўтказилиб, экстрагенитал касаллиги мавжуд аёллар соғломлаштирилди. Никоҳдан ажралишлар сони камайди.

Оилаларнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволини яхшилаш, хотин-қизларнинг жамиятдаги мавқеини ошириш мақсадида олиб борилган тадбирлар натижасида кўплаб аёллар иш билан таъминланди. Касалманд аёллар ва болаларни ижтимоий ҳимоя қилиш, аёллар, болалар ўртасида спорт-соғломлаштириш, тарбиявий аҳамиятга эга тадбирларни ўтказиш, кам таъминланган оилаларга, етим болаларни моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш бўйича тегишли жамғарма, уюшма ва хотин-қизлар қўмиталари билан ҳамкорликда ҳар томонлама ижобий ишлар амалга оширилди.

«Меҳр ва мурувват йили» дастурида белгиланган вазифаларни бажариш борасида муайян натижаларга эришилмоқда. Жумладан, кам таъминланган оилалар, ногиронлар, боқувчисидан маҳрум бўлган фуқаролар, отаонасиз болаларнинг ижтимоий ҳимояси кучайтирилмоқда. Жойлардаги «Меҳрибонлик» ва «Гўдаклар уйлари» устидан оталик ёрдамлари ташкил қилиниб, ушбу объектларни таъмирлаш чоралари белгиланди.

Йиғилишда оилаларда, жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни янада яхшилаш доир чора-тадбирлар тўғрисида ҳам фикр алмашилди.

(ЎзА)

СИФАТ НАЗОРАТЧИСИ

Жиззах вилоятининг Дўстлик туманидаги Эргаш Шокиров раҳбарлик қилаётган «Шукур Диёр» фермер хўжалиги пахтакорлари чигит экишни ҳар йилгидан анча барвакт - апрел ойининг тўртинчи кунида тугатди.

Туманда фаолият кўрсатаётган сифат назоратчиси Исоқ Исроилов «Шукур Диёр»нинг ер майдони экишга аъло даражада тайёрлангани тўғрисида махсус сертификат берган, хўжаликка биринчилар қатори уруғлик чигит ажратилди. Вилоятнинг барча туманларида ер сифатига кафолат берувчи махсус назоратчилар фаолият кўрсатмоқда.

«Шукур Диёр» фермер хўжалиги ўтган йили ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олиб, шартномада кўрсатилганидан анча зиёд пахта сотган эди. Бу йил хосилдорликни яна ошириш мўлжалланган фермер чигитни энг қулай муддатларда экиб олишга муваффақ бўлди.

Туманда фаолият юритаётган 886 фермер хўжалигининг икки юздан зиёди чигит қадаб бўлди.

Ер бебаҳо бойлик. Унинг ҳар қаричини эъзозлаган кам бўлмайди. Кўпдан буён фермер бўлишни орзу қилардим. Бироқ бунинг ўзига яраша қийинчилиги, катта масъулияти бор. Шу боис дастлаб тажрибакорлар, уста соҳибкорлар фаолияти билан яқиндан танишдим. Ички имкониятлардан унумли фойдаланиш, экинларни оби-тобида парваришлашнинг ҳадисини олишга ҳаракат қилдим. Фарзандларим ҳам ихлос билан ишга киришишди.

САРА НЕЪМАТ БИЗДАН

Мулкдор бўлгач биринчилардан бўлиб шоли, сабзавот ва мевадан ташқари макка дони етиштиришга киришдик. Дастлабки йили кечаю кундуз тер тўкишга тўғри келди. Бахтимиз бор экан, айниқса шоли ва сабзавотдан баракали хирмон кўтардик. Барча харажатлардан қарийб 57 миллион сўм даромад олдик. Бу ишлаб чиқаришни кенгайтириш, янги соҳаларга қўл уриш имконини берди. Шу тарица консерва ва колбаса цехи, сутни қайта ишлаш корхонаси ва ширинликлар цехи ишга тушди. Хозирги кунда Янгиобод туманидаги «Сирожиддин», «Саид дарға», «Тоғай» фермер хўжаликлари билан ҳамкору ҳамжиҳатликда меҳнат қилямиз. Насиб қилса, бу йил барча ишлар ўз вақтида бўлади. Кўпни кўрган хоразмлик ёшуллиларнинг баракатини шундай.

Б.РАХМОНОВ, Урганч туманидаги «Баҳром» фермер хўжалиги раҳбари

«Ишонч»га жавоб берадилар

РАҲБАР ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ЭТИЛДИ

Таҳририятимизга Самарқанд вилояти Каттақўрғон туманидаги 28-ўрта мактабда фаолият юритган, айни чоғда меҳнат шартномаси ноқонуний бекор қилиниб, ишдан бўшатилган F.Умаров номидан шикоят хати келган эди. Таҳририят уни адолатли кўриб чиқиб, чора кўриш учун тегишли идорага йўллади. Ушбу хат юзасидан Самарқанд вилояти халқ таълими бошқармаси бошлиғи М.Бобоёров имзоси билан келган жавоб хатида шундай дейилади:

«Каттақўрғон тумани халқ таълими бўлимига қарашли 28-ўрта мактабнинг оммавий ишлар ташкилотчиси Голиб Умаровнинг «Ишонч» газетасига йўллаган шикояти вилоят прокуратураси ходимлари томонидан ўрганиб чиқилди.

Текшириш жараёнида мактаб директори Г.Шукуров ўз фаолиятида бир қатор камчиликларга йўл қўйганлиги аниқланди ва шунга асосан у эгаллаб турган вазифасидан озод этилди. Мактабнинг оммавий ишлар ташкилотчиси F.Умаров ўз вазифасига қайта тикланди».

«АДАШДИМ, МИНГ БОРА АФСУСДАМАН»

ярамас оқимлар таъсирига берилиб, йўлдан адашган, эндиликда ўз муддатини ўтаётган аксарият маҳкумлар шундай дейишмоқда

Сабоқ

Ўзбекистон Конституциясида ҳар ким ҳар қандай динга эътиқод қилиш ёки ҳеч қандай динга эътиқод қилмаслик ҳуқуқига эгалиги кафолатланган. Афсуски, баъзи гўр, тажрибасиз ёшлар ичи қора, дунёли, нияти бузуқ кимсаларнинг қутқуларига учиб, билиб-билмай ярамас оқимлар гирдобига тушиб қолдилар. Улар танлаган йўллари ўта нотўғри, ҳалтис эканлигини, чуқур ўйламасдан қадам қўйганликларини кеч, яъни халқ, маҳалла-кўй олдида юзлари шувут бўлгандан сўнг англаб етдилар.

Шундайлардан бири Бўстонлиқ туманилик И.Хасановдир.

— Энди кўзим очилди. Бу йўлга киришнинг ўзи нотавонликдан бошқа нарса эмаслигига иқрорман. Маълумки, Аллоҳ таоло Қуръонда фирқага бўлинмасликка чақирган. Фирқага бўлинишлик асосан мушрикларга хос бўлиб, мусулмонларга тўғри келмайди дейилган. Англаб етишимча, исломнинг ақидаси битта, яъни Пайғамбар алайҳиссалом қандай деган бўлсалар, худди шундай, - дейди маҳкум И.Хасанов.

- Айтиш жоизки, хатосини тўғри тушуниб, янглишганини тан олиш ҳам инсон учун катта бир махсад вазифасини ўтайди. 1963 йилда Наманган вилоятида туғилган, ваҳобийлик оқимига мансубликда, ножўя ишларни амалга оширганликда айбланиб жазони ўтаётган Р.Убайдуллаев ҳам ўз афсусли давларини бошидан кечирмоқда. Унинг сўзларига қулоқ тутадиган бўлсак, маҳкум бу йўлга қадам қўйганидан қаттиқ пушаймон.

— Бу оқимнинг одамлар учун қанчалик зарарли эканлигини энди тушуниб етдим, —дейди у. - Ҳеч замонда ёмонлик, ғаразгўйлик ва бузғунчилик билан бирон-бир мақсадга эришиб бўлмайди. Шунингдек, ҳар хил оқимлар эргашганларнинг охири вой бўлиб, бемақсад югуриш дан бошқа нарса эмас экан. Дакки еб, кўзи очилган бир инсон сифатида айтадиган гапим - кишиларимиз, айниқса, ёшлар доим ҳушёр бўлишсин, ким нима деса ишониб кетаверишмасин, ўзини ўта ташлаш билан баробар.

«Дин ёки эътиқод асосида камситиш ва таҳқирлашнинг ҳар қандай кўринишига барҳам бериш тўғрисидаги Декларация»нинг 5-моддаси, 2-бандига асосан, «Ҳар бир бола ота-онасининг ёки тегишли ҳолатларда қонуний васийларининг хоҳишларига кўра дин ёки эътиқод соҳасида таълим олиш ҳуқуқига эга ва болалик манфаатлари асосий тамойил бўлгани сабабли, ота-онанинг ёки қонуний васийнинг хоҳишларига хилоф равишда дин ёки эътиқод соҳасида таълим олишга мажбур қилинмайди», дейилган. Албатта қонунлар асосида айтилган бундай ихтиёрийликни бир томонлама тушуниш оқибатида баъзилар юқорида айтиб ўтилган сингари турли оқимларга илиб-билмай қўшилиб қолишмоқда.

Шундай аянчли аҳволга тушиб қолишларидан аввало ўзлари айбдор эканликларини, «Ҳизбут-таҳрир» оқимига қўшилиб, энди минг бора афсус чекаётган маҳкум Ш.Мирзажоновнинг гапларини тасдиқлайди:

– Қамалганлар орасида ёшларни ҳам учратиш мумкин. Уларнинг кўпчилиги, таажжубки, ўзлари «дарс»ларга қатнаб, таълим олган оқимлар тўғрисида ҳатто муайян тушунчага эга эмаслар. Суҳбатлар жараёнида баъзиларни аниқ тасаввур ҳосил қилгач, ёқа ушлаб қолишди...

Тўғри, ёшгина фарзанди нимани ўрганаётгани, қандай одамлар билан учрашаётганига вақтида ота-онаси ёки яқинлари ҳеч қизиқиб кўрмаган оғир савдо. Лекин ҳар бир қилинган иш учун ўша инсоннинг ўзи айбдор. Мен ҳам айбдорлигимни тан оламан. Бу ерга келгач, билдимки, «Ҳизбут-т-таҳрир» дунёнинг хеч қайси бурчагида тан олинмаган экан. Афсус, кўзим кеч очилди. Шуни ният қилдимки, Худо хоҳласа, бу ердан чиққанимдан кейин оилам, фарзандларим билан тинч, осойишта ҳаёт кечираман. Ватаним олдидаги гуноҳимни ҳалол, фидойи меҳнат билан оқлайман.

Шу ўринда маҳкум Д.Камоловнинг бу йўлга кириб қолишингизга ким айбдор, деган саволимизга берган жавобига эътиборни қаратамиз.

– Албатта ўзим айбдорман, – дея тан олди у. – Ўша пайтда танимаган-билмаган кишиларнинг гапларига ишониб шу кўйга тушдим. Одам қилаётган ишининг оқибатини ўйлаши керак экан. Вақти келганда арзимас бўлиб кўринган хатойингиз бағоят қимматга тушиши мумкин. Ўз ҳаётимда бунга ишонч ҳосил қилдим...

Шу ўринда масалан, диний экстремизмнинг оғир оқибатлари борасида гапирадиган бўлсак, ғанимлар ҳам замонга мослашиб, устамонлик қилиб келмоқдалар. Юртбошимизнинг «Ҳозирги замонда энг катта хавф – инсонларнинг қалби ва онгини эгаллаш учун узлуксиз давом этаётган мафкуравий курашдир. Эндиликда ядро майдонларида эмас, мафкура майдонларида бўлаётган курашлар кўп нарсани ҳал қилади», деган фикри замирида улкан ҳаётий ҳақиқат ётибди. Бундан ҳар бир фуқаро ўзига тегишли хулоса чиқариб олиши керак.

Мустақилликка эришган Республикамиз раҳбариятининг бош мақсади фуқароларнинг фаровон ҳаёт кечиришларини таъминлашдан иборат. Шунингдек, давлатимиз дастури олий инсонпарварлик ғоялари билан йўғрилган.

Миллий ғоямиз миллат учун, ижтимоий тараққиёт учун нихоятда зарур эканлиги биз учун дастуриламал бўлаётган Президент асарларида таъкидланганидек, инсон онгида ҳеч вақт бўшлиқ бўлмайди. Агар биз ёшларнинг онгига ўзимизнинг миллий мафкурамизни, мустақиллик ғояларини сингдирмасак, унинг ўрнини ҳар хил ғайриижтимоий тушунчалар, хуробий тасаввурлар эгаллаб олиши шубҳасиз. Шундай экан ҳар бир инсон танлаган мақсадини амалга ошириш мобайнида атрофдаги воқеа-ҳодисаларни аниқ тасаввур қила олиши лозим. Маълумки, асрлар давомида инсонлар ноҳолик, қарамлик ва қуллик дан озод бўлиб, фаровон ҳаёт кечиришни орзу қилиб келганлар. Сабаби, инсон қачонки ижтимоий, сиёсий ва иқтисодий қулликдан тўла озод бўлсагина, жамиятнинг ривожланиши чўққиларига кўтарилишида ҳисса қўша олиши мумкин.

Ш.ТЎЛАГАНОВ, Р.САЙДАҲМЕДОВА, «Ишонч» мухбирлари

Фазилат

Касбимиз тақазоси билан бир корхонада бўлганимизда мутасаддилар «Меҳр ва мурувват йили» дастури доирасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида гапиришди. Шунда мурувват кўлами нақадар кенглиги ҳақида ўйладик. Ахир, бир оддий яхшиликдан улуғ савобгача бўлган эзгуликларнинг барча-барчаси мурувватнинг ўзига хос тарзда ифодаланиши-ку!

КАМ БЎЛМАНГ, ЯХШИЛАР!

Ҳаёт воқеликларига назар ташлаб, меҳр-мурувват тушунчасининг нақадар кенглигини англаш мумкин. Ҳукуматимизнинг тадбиркорлар, кам таъминланган оилалар ва бошқалар тўғрисида кўрсатаётган меҳрибонлиги ҳам, Амнистия тўғрисидаги Фармон ҳам энг катта мурувватдир. Самарқанд вилоят ҳокимлиги меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси маълумотларига қараганда 2003 йилда йўлдан адашган, бекор юрган, жазони ўтаб қайтганлардан 1270 нафари ишга жойлаштирилган. Бундан ташқари, маҳаллий ҳокимликлар, прокуратура идоралари билан ҳамкорликда ўтказилган «Бўш иш ўринлари ярмаркалари»да 10549 киши доимий иш жойига эга бўлган. Шу орқали бу кишилар, уларнинг оиласи доимий даромад манбаига эга бўлиб, ижтимоий аҳволи, турмуши яхшиланган.

Битта яхшилик бошқа кўплаб эзгуликларга йўл очади. Мустақиллик шарофати ила иқтисодий ривожланишга эришаётган тадбиркорлар эндиликда анча-мунча савоб ишларни амалга оширишмоқда. Юртимиздаги кўплаб ижтимоий-маданий, спорт иншоотларининг бунёд этилишида уларнинг арзигулик ҳиссалари бор. Шунингдек, тадбиркорларнинг хайрия ишлари ҳам кўп. Масалан, Самарқанд туманидаги ишбилармон Шамсия Мавлонова бошқа эзгу ишлар қаторида Самарқанд шаҳридаги 28-мактаб ўқувчиларига 100.000 сўмлик ўқув анжомлари олиб берди. «Халқлар дўстлиги» маҳалласида иккита никоҳ тўйи ўтказилишига ҳисса қўшди. Қайнама қишлоғида яшовчи уйи ёнган оилага моддий ёрдам ажратди. Ҳаётда бундай мисоллар анчагина.

Кўнглида бошқаларга яхшилик қилиш нияти бор инсон эзгу амалларнинг катта-кичигини фарқлаб ўтирмайди. Самарқанд шаҳрига туташ бир қишлоқда Қулмат бобо деган бағрикенг инсон яшайди. Унинг саховатпешалиги ҳақида ҳамкасбимиз Уйғун Рўзиев шундай ҳикоя қилади: «Қулмат бобонинг ажойиб одати бор. Ҳар йили кўкламнинг илк куниёқ бир қозон сумалак пишириб келиб, кўп қаватли уйлар ёнида пайдо бўлади. Одамлар чолни кўриш баҳонасида деразаларини очишади. Шунда хонадонларга илк баҳор шабадаси киради. Болаларнинг умид билан узатган пиёлаларини сумалакка тўлдириб беради. У сумалакни сотмайди, биров пул берса олмайди. Наврўзгача нуроний бир неча бор сумалак олиб келади. Болалар унинг яна қачон келишини сўрашганида «Сумалак ҳақида, Наврўз ҳақида қачон янги шеър, қўшиқ ёдласанглар, ўшанда олиб келаман», – дейди ота уларни эркалаб». Қулмат бобо сумалак тарқатиши замиридаги эзгулик одамларни Наврўз таомидан баҳраманд қилиш билан чегараланмайди. Унинг ташрифи баҳонасида эшик-деразалар очилиб, қиш бўйи димиққан хоналарга тоза ҳаво киради. У кейинги гал келгунча болаларни янги миллий қўшиқлар, янги шеър ўрганишга даъват этади. Отахоннинг эзгу амали одамларга нафақат меҳр-мурувват, ҳиммат кўрсатиш, балки, уларни миллий маънавият руҳида тарбиялашнинг, халқ меросидан сабоқ беришнинг жуда зўр ва энг содда намунасидир.

Жомбойда яшовчи ёш бир оиланинг бошига мусибат тушди. Кичик фарзанди туғилгач, икки ҳафта ўтиб онаси ҳаётдан кўз юмди. Эр эндигина тетапоя бўлаётган қизи ва икки ҳафталик ўғли Жавоҳир билан қолди. Йигитнинг яқин қариндошлари йўқ эди. Гўдакни онасиз парваришлашни тасаввур қилишнинг ўзи қийин. Бағрикенглик деган буюк хислати бор одамларимизнинг. Бир куни бу хонадонга қўшни қишлоқлик эр-хотин Ортиқ ва Сабоҳат кириб келишди ва гўдакка ўз фарзандлари қатори меҳр бера олажакларини айтишди. Шундан бери уч ойдан кўпроқ вақт ўтди. Меҳридарё Сабоҳатни бугун ҳамқишлоқлари дуо қилишмоқда.

Ҳа, яхшилик яхшиликка йўл очади.

Р.ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири

Инсонга наф келтириш - бахт

Наманган вилояти касаба уюшмалари Кенгаши биноси эшигидан киришингиз билан «Меҳнат кишиси ҳақида ғамхўрлик қилиш касаба уюшмаларининг бош мақсадидир» дея ёзиб қўйилган сўзларга кўзингиз тушади. Бинобарин, кенгаш ва тармоқ қўмиталарининг кундалик фаолияти билан танишар экансиз, бунинг амалдаги исботига гувоҳ бўласиз.

МАОШДАН ҚАРЗДОРЛИК УНДИРИЛДИ

– Касаба уюшмалари ишловчиларнинг яқин маслаҳатчиси, суянчиғи ва кўмакчисидир, – дейди шу мавзуда гап кетганда суҳбатдошимиз Кенгаш бўлим бошлиғи Жўрахон Воҳидов. – Мамлакатимизда энг оммавий жамоат ташкилоти сифатида обрў топган касаба уюшмалари меҳнат кишисини, унинг оила аъзоларини соғломлаштириш, иш ва турмуш шароити яратиб бериш борасида кўплаб ишларни амалга оширмоқда. Жумладан, иш ҳақларининг вақтида тўланишини таъминлашда ушбу ташкилот ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Бу борада биринчи навбатда иш ҳақидан қарздорликни тугатиш ва унга йўл қўймаслик бўйича касаба уюшмаларининг Ҳаракат тартиби ишлаб чиқилиб, амалиётга татбиқ қилинмоқда. Ходимларга иш ҳақини натура шаклида тўланиши тақиқланди. Меҳнатга ҳақ тўлаш жамғармасининг тариф ва унга қўшимча қисмлари ўртасидаги мақбул нисбат таъминланган ҳолда қайта кўриб чиқилди ва жорий этилди. Бунда иш ҳақининг кафолатланган қисми, яъни тариф қисми оширилишига алоҳида эътибор берилди. Шунингдек, иш ҳақини ўз вақтида тўланиши аҳволи устидан жамоатчилик назоратини ташкил қилиш бўйича вилоят прокуратураси билан услубий тавсия ишлаб чиқилиб, жойларга жўнатилди. Ушбу тавсияда иш ҳақи кечиктирилганлиги учун раҳбар масъулияти ва жавобгарлигини ошириш масалаларига жиддий эътибор берилган. Бунинг оқибатида жойларда жамоа шартномаларининг таъсирчанлигини ошириш, ички меъёрий ҳужжатларнинг талаб даражасида тузилишини таъминлаш, ходимлар тариф сеткаларига нисбатан тармоқ коэффициентларини қўллаш масалаларини ижобий ҳал қилиш борасида сезиларли натижаларга эришилди.

Қарздорликни бартараф этиш учун касаба уюшма ташкилотлари иш берувчилар олдига 243 та расмий талабномалар қўйишди, натижада 1 миллиард 343 миллион 900 минг сўм иш ҳақлари ишловчилар фойдасига ундириб берилди. Бундан ташқари, касаба уюшма ташкилотлари маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига 37 марта мурожаатлар қилишди. Улар ёрдамида 321 миллион сўм муддати ўтган қарзларни ундиришга эришилди.

Кечиктирилган иш ҳақи тўловларини ундириш борасида маҳаллий ҳокимият ва прокуратура органларига, тегишли банк муассасалари ва иш берувчиларга расмий мурожаатлар, тақдимномалар киритиш, талаблар қўйиш, суд органларига даъво аризаларни киритиш амалиётда кенг қўлланиб келинмоқда. Ана шундай йўл билан «Поп тола», «Чуст тола» ва «Уйчи тола» корхоналаридан 70,4 миллион сўм муддати ўтган қарзлар ундириб олинди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири

«БИНОКОР» ТАКЛИФ ЭТАДИ

Чироқчилик тадбиркор Ўрол Қўзиевнинг «Бинокор» хусусий корхонасида ишлаб чиқарилаётган қурилиш ашёлари вилоятдаги энг нуфузли қурилиш ташкилотларининг ҳам эътиборини тортмоқда. Туман товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси раиси Фарҳод Элмуродовнинг айтишича, «Бинокор» тайёрлаётган блок, ғишт, бетон маҳсулотлари, эшик, ром ва бошқа жиҳозларга талаб катта.

«Бинокор» қурилиш-монтаж ишлари билан ҳам шуғулланади. Тумандаги қатор маъмурий бинолар мазкур корхона жамоаси томонидан қурилиб, таъмирдан чиқарилмоқда.

Тадбиркорнинг корхонасида замонавий техника, ҳатто 100 тоннагача юк кўтара оладиган кўчма крангача бор. Унда элликка яқин киши ишлайди.

БОЛАЛАР КИЙИМЛАРИ

Пахтакор туманидаги «Раъно» тикувчилик фирмаси ишни дастлаб болалар кийимлари тикишдан бошлаган эди. Шаҳардаги кураш саройидан тушган биринчи буюртма ўз вақтида, кўнгилдагидек бажарилгач, харидорлар сони кескин ошди.

Тадбиркор Раъно Ёқубованинг етти нафар шогирди нозик дид билан тикаётган кийим-кечаклар ҳар қандай харидорни ўзига жалб қила олади. Яқиндан бошлаб цехда махсус иш кийимлари тикиш ҳам йўлга қўйилди.

Айни пайтда туманда 1 минг 168 кичик ва ўрта бизнес корхонаси фаолият кўрсатмоқда. Иш билан банд аҳолининг 25,4 фоизи кичик ва ўрта бизнес корхоналарида меҳнат қилади. Тармоқда иш ўринлари сони ўтган йили минггтага кўпайди.

Наманган вилояти давлат шошилинч тиббий ёрдам илмий марказида бугунги кунда намунали ишлар амалга ошириляпти. Марказни малакали кадрлар билан таъминлаш борасида шифокорлар шартнома асосида Москва, Киев, Харьков, Одесса каби шаҳарларда тажриба алмашиб келмоқда. Бу эса ўз ижобий натижасини кўрсатаётир.

Қирқ беш нафар шифокор малакасини ошириб, айни кунда вилоят аҳолисига тиббий ёрдам кўрсатмоқда. Шунингдек, мазкур марказда илмий тадқиқот ишлари ҳам кўнгилдагидек. Шу йилнинг ўзида бир докторлик, бир номзодлик диссертацияси муваффақиятли ҳимоя қилинди. Ҳозир бир нафар тиббиёт фанлари доктори, 19 нафар тиббиёт фанлари номзоди вилоят фахри ҳисобланади.

Марказ барча зарурий тиббий ускуналар билан таъминланган.

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?

АЙЛАНМА МАБЛАҒ КЎПАЙМОҚДА

Кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда банк фаолияти алоҳида аҳамият касб этиши ҳеч кимга сир эмас. Чунки банклар бундай тузилмаларни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаб, мавжуд муаммоларни бартараф этишга кўмаклашмоқда.

Хусусан, бизнинг Янгийўл туманидаги бўлимимиз якка тартибдаги тадбиркорлар, хусусий фирма ва корхоналар, деҳқон ва фермер хўжаликларига талаб даражасида хизмат кўрсатиш ва уларнинг энг яқин ҳамкорига айланиш учун барча имкониятни ишга солмоқда. Айни пайтда банк турли соҳаларда фаолият юритаётган 550 дан ортиқ мижозга хизмат қилаётир.

Биргина ўтган йили банкимиз томонидан 130 миллион сўмдан ортиқ миқдорда кредит ажратилган бўлса, унинг 65 миллион сўми банкнинг ўз маблағлари ҳисобидан, қолганлари бюджетдан ташқари муассасалар орқали берилди.

Корхоналар томонидан айланма маблағларни кўпайтириш, кичик ускуналар, хомашё, ёнилғи-мойлаш материаллари, уруғлик, ўғит, озиқ-овқат ва бошқа зарур маҳсулотларни харид қилиш мақсадида берилган бу қарзлар тадбиркорлик тузилмалари фаолиятини кенгайтириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳажмини кўпайтириш ва янги хизмат турларини ташкил этиш учун имконият яратди. Масалан, хусусий тадбиркор Гулнора Пўлатова халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришни оширди. Банк фаолияти такомиллашиб бораётган сайин мижозларимиз сони ҳам кўпаймоқда. Шу боис ходимларимиз хизмат маданиятини ошириш мижозлар билан ишлашда унинг вақтини тежашга ҳаракат қилишмоқда. Уларга янада яхши хизмат қилиш мақсадида жойларда мини банклар ташкил этилмоқда. Яқинда «Озод» ширкат хўжалиги ҳудудида ташкил этилган мини банк фикримизнинг яққол далилидир.

Банкимиз капиталининг мунтазам равишда ошиб бораётганини ҳам мамнуният билан таъкидлаш ўринлидир. Якунланган йилда ушбу кўрсаткичнинг бир неча баробар ўсгани бўлим фаолиятини янада кенгайтириш имконини берди.

Руслан АСҚАРОВ,
АТ «Пахта банк»нинг Гулбаҳор бўлими бошлиғи

МАКТАБГА тўрт миллион сўмлик спорт анжомлари

"Учқўрғонёғ" очиқ акциядорлик жамияти "Меҳр ва мурувват йили" дастури доирасида Учқўрғон шаҳридаги 42-ўрта умумтаълим мактаби ўқувчилари учун қиймати тўрт миллион сўм ҳажмидаги спорт анжомлари ва жиҳозлари олиб берди.

Шунингдек, мазкур мактабга битта янги компютер ва 1 миллион 100 минг сўмлик юмшоқ мебел, стол-стул ҳамда бошқа жиҳозлар ҳам туҳфа этилди. Ўқув даргоҳи биноларини жорий таъмирлаш учун 1 миллион сўм, шаҳардаги Акмал Икромов кўчасида жойлашган "Келажак авлод" номли боғча биносини тўлиқ таъмирлаш учун 1 миллион 200 минг сўм маблағ ажратилиб, бунёдкорлик ишлари бошлаб юборилди.

- Оталиғимиздаги ушбу мактаб ва мактабгача тарбия муассасасини электр энергияси ва иссиқлик энергияси билан таъминлашни ҳам корхонамиз ҳисобига ўтказдик, - деди жамият раиси Тоҳиржон Шамсиддинов. – Бундан ташқари, тумандаги махсус мактаб-интернат тарбияланувчиларига телевизорлар, гиламлар ва бошқа зарурий жиҳозлар ҳадя этдик. Болалар спортини ривожлантириш жамғармасига 7 миллион, ўзимизнинг "Навбаҳор" футбол жамоасига мадад сифатида 5 миллион сўм маблағ ўтказдик.

Дастур доирасидаги бу хайрли ишлар йилнинг биринчи чорагида амалга оширилди. Келгусида тумандаги Ибн Сино номли 9-ўрта умумтаълим мактабини жорий таъмирлаш ва жиҳозлаш учун 5 миллион, 27-ўрта мактаб учун эса 2 миллион, "Фарғона" маҳалласида спорт мажмуаси қурилишида 15 миллион сўмлик юмушларни бажариш режалаштирилмоқда.

"Туркистон-пресс"

Суратларда: Наманган вилояти давлат шошилинч тиббий ёрдам илмий марказидан лавҳалар.
Шуҳрат ОЛИМОВ (ЎзА) олган суратлар

Касаба уюшмалари бозор шароитида

Бир йўла 3.2 миллион киловатт соат энергия берадиган Талимаржон иссиқлик электр станцияси Марказий Осиёдаги энг йирик энергетика корхоналаридан ҳисобланади. Дастлабки блоки ишга туширилиши тобора яқинлашиб келаётган йирик корхонада 1300 нафардан ортиқ ишчи-хизматчи, инженер-техник ходим меҳнат қилмоқда.

КАТТА КОРХОНАДАГИ СОҒЛОМ МУҲИТ

иш унуми ва моддий манфаатдорликка хизмат қилмоқда

Станциянинг электр, кимё, транспорт, марказий таъмирлаш, қозон, трубина, гидро цехлари, мазут сақлаш омборхонаси, жиҳозлаш-бутлаш, уй-жой, коммунал-хўжалик, режа-иқтисод, бухгалтерия, маъмурий бошқарув бўлимларида 14 та бошланғич касаба уюшма ташкилотлари фаолият кўрсатаяпти. Касабақўм аъзоларининг 305 нафарини ёшлар, 229 нафарини хотин-қизлар ташкил этади. Бу ерда асосий эътибор меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини муҳофазалашга қаратилган.

– Касаба уюшмасига келган ҳар бир хат пухта ўрганилади, – дейди биз билан суҳбатда касабақўм раиси А.Ашуров. – Эътиборлиси шундаки, фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқаришда ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги илтимоси баён этилган мурожаатларни кўриб чиқишга катта масъулият билан ёндашилади. Касабақўмга тушган 88 та аризанинг кўпчилигида ишчилар моддий ёрдам ва уй-жой, соғлиқларини тиклаш учун йўлланма сўраб мурожаат қилишган. Фуқароларнинг ҳуқуқларига дахлдор бўлган ҳар бир талабнома алоҳида ҳисобга олинган.

Бир гуруҳ ишчилар сут-қатиқ маҳсулотлари вақтида берилмаётганлигини маълум қилишган. Шикоят қаноатлантирилди ва парҳез маҳсулотлар муддатида тарқатиладиган бўлди.

Ишчи Ш.Аллашева ойлик маоши 35 фоизга нотўғри камайтирилганлиги тўғрисида ёзган эди. Ариза ўрганилиб, қаноатлантирилди. Касабақўм аралашуви билан Л.Тоғаева соғлиғи ёмонлашганлиги учун енгил ишга ўтказилди. З.Эргашева ва О.Худойқуловаларни цех бошлиқлари билан келиб чиққан муаммолари ҳал этилди.

Корхона маблағлари ҳисобидан 81 ходим ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда касб-ҳунар коллежларида, 8 таси олийгоҳларда таълим олаяпти. Қисқа курсларда ўқитилган мутахассисларнинг малакасини оширишга қарийб 2 миллион сўм маблағ ажратилди.

Меҳнат муҳофазаси қонунлар ва белгиланган меъёрларга мувофиқ амалга оширилаяпти. Хусусан, Ш.Алиқулов раҳбарлик қилаётган меҳнатни муҳофаза қилиш комиссияси корхона цехлари ва ишлаб чиқариш бўлимларидаги шарт-шароитларни қатъий назоратга олган. Техника хавфсизлиги қоидаларига жавоб бермайдиган 3 та иш ўрнидаги камчиликларни бартараф қилиш бўйича маъмуриятга тақдимнома киритилди.

Ишчилар тиббий кўрикдан ўтказилди. Хотин-қизлар гигиена хонаси ташкил қилинди. Ходимларга сут-қатиқ маҳсулотлари тарқатиш учун 6 миллион 113 минг сўм, махсус кийим-кечак ва ускуналар билан таъминлашга 19 миллион 536 минг сўм маблағ сарфланди.

Ёнғин хавфсизлигининг олдини олишга жиддий эътибор берилаяпти. Тез ёнувчан ускуналар ва иш жойлари ёнғинга қарши воситалар билан жиҳозланиб, бу муҳим тадбирга 87 миллион 827 минг сўм маблағ ажратилди.

Касабақўм Вазирлар Маҳкамасининг қарори талабларидан келиб чиқиб, иш ҳақи ва ойлик маошларни вақтида тарқатилишига кўмаклашишни сўраб юқори ташкилотларга 8 марта талабномалар киритди ва масалани ижобий ҳал этишга эришди.

«Меҳр ва мурувват йили» дастури бўйича аниқ тадбирлар ишлаб чиқилган. Т.Ельшина, Ж.Қаршиева, М.Бўриева, Ҳ.Абдусаматова, Н.Смехнова каби 15 та кам таъминланган оилалар, О.Мусурмонова, Ш.Солиев, С.Сайрамова, Л.Хан сингари 33 нафар ишламаётган нафақахўрлар, М.Мўминова, А.Эгамов каби ногиронларга доимий моддий ёрдам кўрсатиляпти.

Корхонада маданий-маърифий ишлар кучайтирилаяпти. 500 ўринли маданият саройи, 2 та кутубхона меҳнаткашлар хизматида. Д.Ражабова бошчилик қилаётган хотин-қизлар кенгаши эса аёлларга яратиб берилган шароитлар, белгиланган имтиёзлар, оилавий аҳволи, иқтисодий ва ижтимоий муҳофазаси билан машғул.

Икки томонлама тузилган жамоа шартномасининг бажарилишини иш берувчи томонидан Н.Саломов, касаба уюшма қўмитасидан Ф.Суюнов раҳбарлик қилаётган меҳнат консультацияси доимий комиссияси қатъий назоратга олган.

Хуллас, корхонада вужудга келган соғлом муҳит иш унуми ва моддий манфаатдорликни яхшилашга хизмат қилмоқда.

Иззат ҲИКМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Контрабанда йўли билан юртимизга келтирилаётган маҳсулотлар йўлига қатъий тўсиқ қўяйлик

НОИНСОФЛИК

Баъзи одамларимизнинг ўзига хос одати бор: қўлида анча-мунча пули бўлса-да, бозор ва дўкондан иложи борича арзонроқ буюм ёки маҳсулот сотиб олиш пайида бўлади. Аммо тоза мол арзонга сотилмаслигини унутган бу каби истеъмолчилар харид қилган буюми бироз вақт ўтиб, сифатсиз эканлиги кўриниб қолгач, қанчалик асаблари таранглашишини тасаввур қилиш қийин эмас. «Пул аччиғи жон аччиғи» ахир.

Хўш, истеъмолчи баъзида неға чув тушмоқда? Уларнинг иқтисодий макрҳийлаларнинг қурбони бўлиб қолаётганига сабаб нима? Аввало таъкидлаш жоиз баъзи «сохта тадбиркорларнинг ноқонуний хатти-ҳаракатлари сабаб контрабанда йўли билан юртимиз бозорларига сифатсиз маҳсулотлар кириб келмоқда. Ташвишли томони шундаки, бундай товарлар божхона масканларини четлаб ўтиб, бож ва солиқ тўламасдан, энг ёмони - таркиби ва сифати текширилмаган ҳолда олиб кирилаётир. Пировардида бунинг жабрини фақат харидорлар тортмоқда.

Эътибор беринг, биргина Ҳамза туман прокуратураси ҳузуридаги солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бўлими ходимлари Вазирлар Маҳкамасининг «Жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига товарларни олиб киритилишини тартибга солиш тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида сўнгги бир ярим йил ичида ўтказилган тадбирлар натижасида 150 га яқин ҳуқуқбузарлик ҳолати аниқланди. Миллион-миллион сўмлик товар моддий бойликлари давлат фойдасига мусодара қилинди.

Жумладан, «Панола» хусусий фирмаси раҳбари Д.Мартинов ва хусусий тадбиркор М.Алексеев савдо қоидасини бузган ҳолда тегишли рухсатномасиз чет элда ишлаб чиқарилган катта миқдордаги «ORBIT» сақичларини сотаётганда ушланди. Ёки фуқаро М.Абуковнинг ҳеч қандай ҳужжатсиз турли хилдаги дори-дармон маҳсулотларини ўз ҳовлисида сақлаб, сотувга чиқараётганига нима дейсиз? Энг ачинарлиси, бу дори-дармонларнинг на мувофиқлик сертификати бор, на божхона декларацияси. Инсофсизлик ҳам эви билан-да.

Шу ўринда янаям қизиқ бир «манзара»га эътиборни қаратсак. Яқинда фуқаро Б.Исмоилов тегишли ҳужжатсиз чет элда ишлаб чиқарилган концелярия қоғозларини сотаётган вақтида қўлга олинди. Ундан жами 2554,0 минг сўмлик «DATA COPY» қоғозлари бирор бир ҳужжати бўлмаганлиги сабабли олиб қўйилди. Аниқланишича, маълум вақт нафс қулига айланган корчалоннинг мушугини ҳеч ким «пишт» дея олмаган. Аммо вақт ҳамма нарсани жой-жойига қўйди.

Мустақил Ўзбекистонимизда белгиланган қонун-қоидаларга риоя қилган ҳолда четдан товарлар олиб келиш учун йўл ҳамиша очиқ. Лекин юқорида номлари зикр этилган кимсалар каби нопок йўл тутганлар билан асло муроса қилиб бўлмайди.

Шу боис мамлакатимизда ички бозорни, миллий валютани ҳимоя қилиш, савдо даражасини ошириш, истеъмолчилар ҳуқуқини ҳимоя қилиш бўйича режали ва кенг қамровли ишлар изчил амалга оширилмоқда. Мамлакатимиз, халқимиз сизу биздан, биринчи навбатда тадбиркорлардан аввало ўзларига, кейин жамият ва давлатга катта фойда олиб келадиган амалий ишларни кутмоқда.

Нуриддин ВАПАЕВ,
Хуршид БОБОЖОНОВ,
Тошкент шаҳар Ҳамза туман прокуратураси ҳузуридаги солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши кураш бўлими ходимлари

Яхши дам — меҳнатга ҳамдам

ДАЛА ШИЙПОНИ ДЕҲҚОН ОРОМГОҲИ

Бешариқ туманидаги Мамаюнус Мадаминов номли ширкат хўжалигида дала меҳнаткашлари учун керакли шароитлар яратиш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш ишларига катта эътибор қаратилмоқда.

Айни кунларда хўжаликдаги 23 та дала шийпонларида қишлоқ хўжалиги ишларига жалб этилган ишчи-хизматчи, механизаторларнинг кўнгилли дам олишлари учун зарур шароитлар яратиб берилган. Ҳар бир дала шийпонида бепул тушлик ташкил этилган. Пудратчилар ўз имкониятларидан келиб чиқиб, ёрдамчи хўжаликлар ташкил этгани мавсумда қўл келмоқда. Ҳар бир дала шийпони телевизор билан таъминланган, кундалик матбуот нашрлари обунаси йўлга қўйилган.

Айниқса, Умаржон Бегматов бош бўлган пудратчилар томонидан амалга оширилган ишлар диққатга сазовордир. Бу ерда ҳашар асосида кўркам ва шинам дала шийпони бевосита пудратчилар саъй-ҳаракатлари билан амалга оширилди. Бир ёқадан бош чиқарган пудратчилар ўз кучлари билан ғишт тайёрлашиб, муҳташам уй бунёд этишди.

Эътиборли томони янги бино қуриш билан боғлиқ бўлган ишлар учун ширкат хўжалигидан ҳеч қандай маблағ сўралмади. Пудрат қошида ташкил этилган ёрдамчи хўжаликда боқилган бир бош қора мол, қўй бино томини ёпиш учун керакли бўлган зарурий қурилиш маҳсулотлари харид қилиш учун сарфланди.

– Эски шийпонда ишчи-хизматчиларнинг кўнгилли дам олишлари билан боғлиқ шароитлар йўқ эди. Ёғингарчилик кунлари томдан чакка ўтиб, яшаш учун яроқсиз бўлиб қолганди, – дейди пудрат бошлиғи Умаржон Бегматов. – Ширкат хўжалиги ва барча пудрат аъзолари билан маслаҳатлашиб, ўз кучимиз билан янги дала шийпони қуриш борасида келишиб олгандик. Кўпдан иш қолмас, деганларидек ҳамма қўлидан келган ишни бажарди. Ўтган йил ёзида бошланган ишларимиз ҳозирда поёнига етиб, сўнгги пардозлаш ишларини амалга оширяпмиз.

Ширкат хўжалиги бошқаруви ва касаба уюшма қўмитаси пудратчилар ташаббусини қўллаб-қувватлаб, уларга телевизор совға қилди.

– Хўжалигимизда меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш, уларни меҳнат қилиш ва дам олишлари билан боғлиқ бўлган шароитларни яхшилаш асосий масала, – дея суҳбатга қўшилди ширкат хўжалиги касаба уюшма қўмитаси раиси Набижон Воҳидов.

– Шийпонлар яқинда ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилган бўлиб, унда товуқ, ўрдак, қўй, сигирлар боқилади. Топилган даромаднинг ҳаммаси пудрат аъзолари эҳтиёжи учун сарфланади. Бундан ташқари, ширкат хўжалиги уларни макарон, гуруч, пахта ёғи сингари маҳсулотлар билан таъминлайди. Ўтган йили ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялаш учун 145 миллион сўм маблағ сарфланди. Жумладан, 64 нафар ишчилар вилоят сиҳатгоҳларида бепул ҳордиқ чиқариб қайтишди. Аъзоларнинг 400 нафар фарзандлари ширкат хўжалиги ихтиёридаги «Шодлик» болалар оромгоҳида текин дам олдирилди. Айни кунда 4 та 200 ўринли болалар боғчамиз ишлаб турибди. Туман халқ таълими бўлимига қарашли болалар муассасасида тарбияланаётган аъзоларнинг фарзандлари учун тўлов маблағларининг 50 фоизи ҳам ширкат хўжалиги ҳисобидан қопланади. Хўжаликда уруш ва меҳнат фахрийларини йўқлаш, совғалар улашиш, кам таъминланган, боқувчисини йўқотган, кўп болали оилалар ҳолидан хабар олиш, кўнгил сўраш анъана бўлиб қолган.

Расулжон КАМОЛОВ,
«Ишонч» мухбири

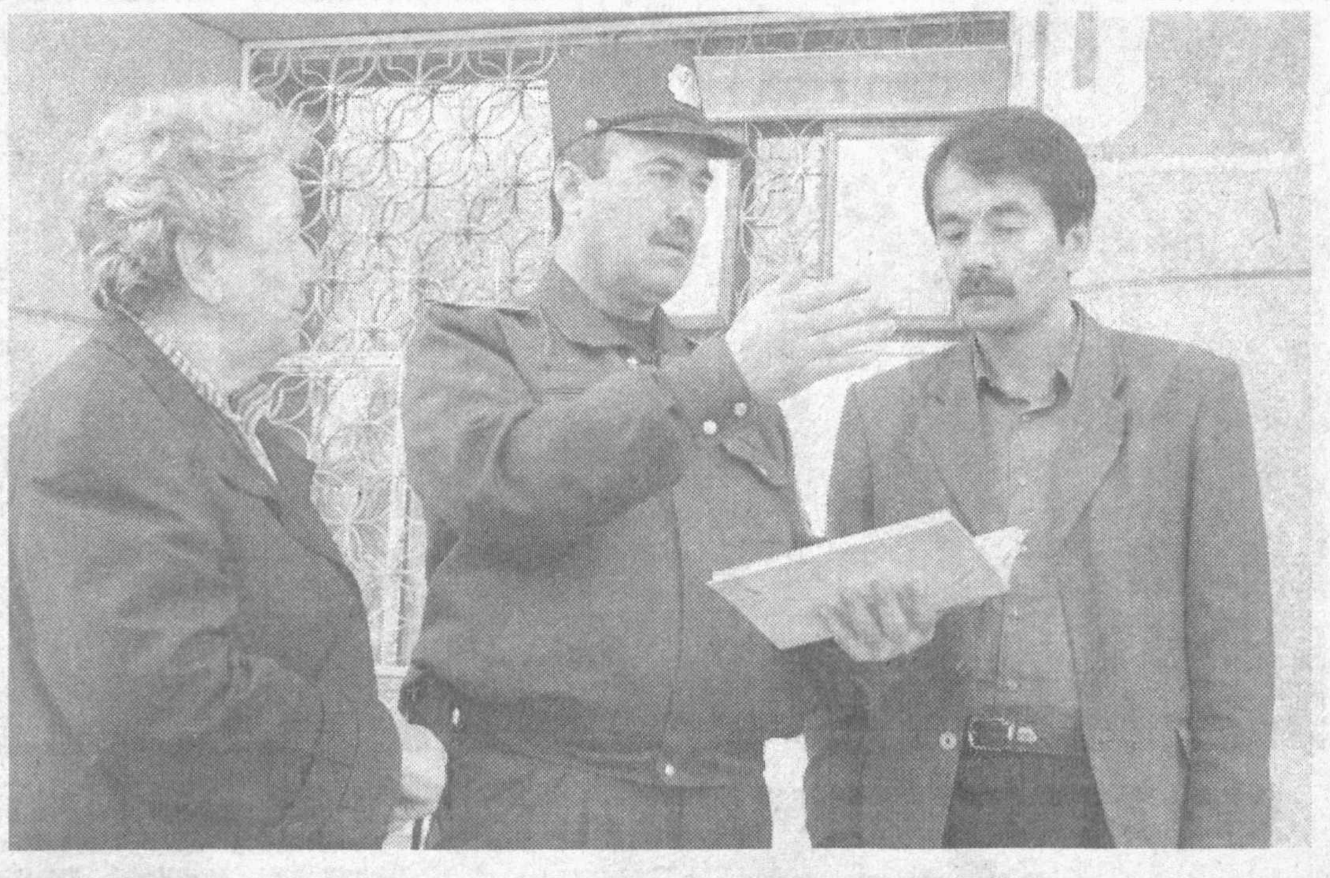

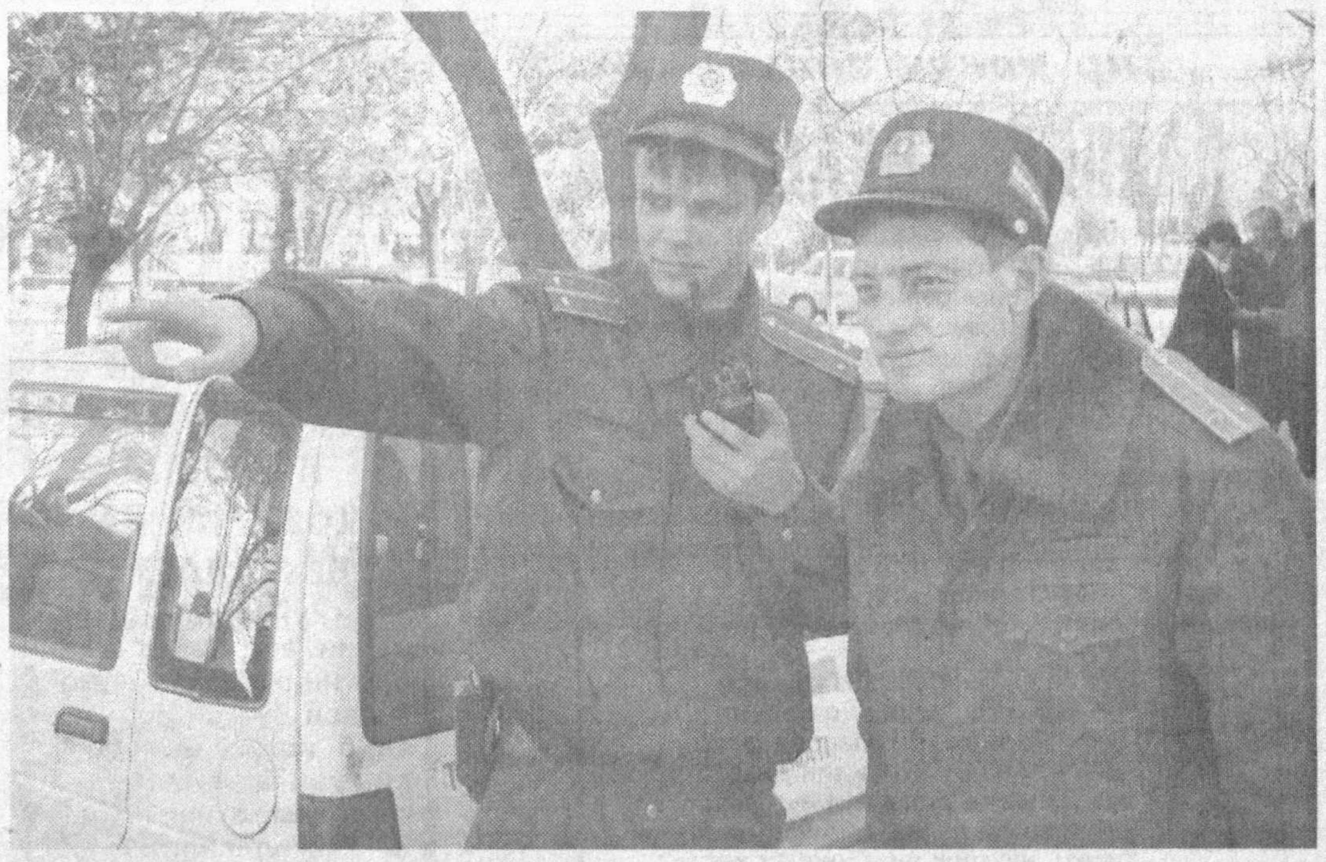

Профилактика инспекторлари бугунги кунда халқимизнинг ишончли ҳамкорига айланган. Аҳоли орасида жиноятлар содир бўлишини, ёшларнинг бекор юриб, ноқонуний ҳаракатларга қўл уришларининг олдини олиш мақсадида пойтахтимизнинг Яккасарой туманининг Юнус Ражабий номидаги 430-сонли милиция таянч пункти ходимлари томонидан маҳалла жамоаси ҳамда ўқитувчи ва ўқувчилар ўртасида тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Шубҳасиз, буларнинг барчаси халқимиз осойишталигини таъминлаш йўлидаги саъй-ҳаракатлардир.

Суратларда: милиция катта лейтенанти, профилактика инспектори К.Аллаберганов маҳалла фаоллари М.Тўйчиев ва Б.Дорожинина билан; лейтенантлар М.Ирушкин ва В.Павлов.

Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар

«ИСКОВУТ-ТЕКС» МАҲСУЛОТИ ЭКСПОРТГА

Яқинда Наманган вилоятида фаолият кўрсатаётган қўшма корхоналарнинг сони яна биттага кўпайди. Поподаги «Нотўқимачи» акциядорлик жамияти қошида «Исковут-текс» қўшма корхонаси ишга тушди. Ўзбекистон, Швейцария ва Туркия ҳамкорлигида бунёд этилган ушбу корхона учун 498 минг евро миқдорида маблағ сарфланди. Уни техник жиҳозлаш ва қайта таъмирлаш ишлари Туркиянинг «Аргус» фирмаси томонидан амалга оширилди.

Қўшма корхона бир йилда 5600 тонна пахтани қайта ишлайди. Маҳсулотнинг ҳаммаси хорижга экспорт қилинади. Бу ерда 150 та қўшимча ишчи ўрни яратилиб, туманда аҳолини иш билан таъминлашга катта ҳисса қўшилди.

Тақдимот маросимида иштирок этган Туркиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Усмон Рашид янги қўшма корхона жамоасига муваффақиятлар тилади.

З.РАҲИМОВА,
«Ишонч» мухбири

Президентимизнинг «2004-2008 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш дастурини тайёрлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармойишида умумий таълим мактаблари моддий-техника базаси ҳолатини чуқур ўрганиш, таҳлил этиш ҳамда танқидий баҳолашга доир вазифалар белгилаб берилган.

МАКТАБЛАРНИ ЖИҲОЗЛАШГА ЭЪТИБОР

Пойтахтимизда Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги Республика таълим маркази билан ҳамкорликда ташкил этган «Умумий таълим муассасаларида фан хоналарини жиҳозлаш бўйича талаблар» мавзуидаги семинарда мазкур ҳужжатнинг ижросини таъминлаш юзасидан амалга оширилаётган ишлар борасида сўз юритилди.

Ҳозир юртимиздаги мавжуд барча умумий таълим мактабларида паспортлаштириш жараёни давом этмоқда. Шу асосда мактаб моддий-техника базаси, санитария шохобчаларининг аҳволи, ичимлик сув ва иссиқлик, ошхона, спорт заллари ва майдончалар билан таъминланиш даражаси аниқланмоқда.

Олинган натижалар бўйича мактабларни алоҳида капитал реконструкциялаш, таъмирлаш, ўқув ва лаборатория ускуналари, компьютер техникаси, кутубхоналар, ўқув адабиётлари билан таъминланганлик даражаси ҳам ўрганиб чиқилмоқда. Бу борада янги қурилаётган мактабларнинг фан хоналарини давр талабига жавоб берувчи жиҳозлар, ўқув қўлланмалари, техник воситалар билан таъминлашга алоҳида эътбор қаратилади.

(ЎзА)

Қарор ва ижро

МИНЕРАЛ ЎҒИТ

чакана савдо тармоғи орқали сотиладиган бўлди

– Ишимизни янада яхшиланишида Вазирлар Маҳкамасининг «Кимё саноати корхоналарини бошқариш тузилмасини такомиллаштириш ва қишлоқ хўжалигига агрокимё хизмати кўрсатишни яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ғоятда катта аҳамиятга эгадир, – дейди «Қишлоқхўжаликкимё» акциядорлик жамияти Янгиқўрғон бўлими мудири Одилжон Султонов. – Ушбу қарор янги усулда иш олиб боришимизга кенг йўл очди. Чунки илгари тармоқ иккита эди. Эндиликда ишлаб чиқариш ҳам, маҳсулотни жойларга етказиш ҳам ягона тизимга ўтказилди. Натижада янги экин-тикин мавсуми арафасида асосий мижозимиз бўлган ширкат ва фермер хўжаликлари деҳқонларига қулайликлар яратилди. Жумладан, «Оқтом», «Заркент», «Исковот», Жўра Охунов номли, «Гулшан» ширкат хўжаликлари ҳудудида деҳқонларга хизмат кўрсатувчи омборлар ташкил этилди. Мақсад – деҳқон узоғини яқин қилиш, ортиқча оворагарчиликларга чек қўйиш.

Жорий йилдан бошлаб минерал ўғитлар ва кимёвий ишлов бериш воситалари чакана савдо тармоғимиз орқали деҳқон ва фермер хўжаликларига сотиладиган бўлди.

Ҳа, қишлоқ хўжалигини минерал ўғитлар, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг кимёвий воситалари билан таъминлаш борасида аниқ режалар белгилаб олингани айни муддао бўлмоқда. Бу борада олисни кўзлаб дастурлар тузилган. Шу йилдан бошлаб минерал ўғитлар етказиб бериш асосан хўжаликлардаги ҳосилдорлик ва давлат буюртмаси асосида амалга оширилади. Мисол учун пахта етиштирувчи хўжаликларга азотли ва фосфорли ўғитлар эҳтиёжининг юз фоизи миқдорида тўла-тўкис берилади. Ғаллакорлар юқоридаги ўғитларнинг бир қисмини оладилар. Қолганини эса аукцион савдосидан оладилар. Ўғитлар ҳаққининг 30 фоизини мижозлар олдиндан тўлашлари шарт. Бу ўзаро шартнома асосида амалга оширилади. Ҳозиргача пахта етиштирувчи ўн учта ширкат хўжалиги ва 70 та деҳқон-фермер хўжаликлари етарли миқдорда минерал ўғитлар билан таъминланди. Жумладан, фермер хўжаликларига 82 тонна азотли, 7 тонна фосфорли бирикмалар етказиб берилди. Ғаллачилик билан шуғулланадиган 432 та кичик хўжаликлар эса шартномадаги улушларни олиб бўлишди. Кейинги йилларда вилоятимизда пахтачиликда рўй берган оқсашларнинг энг асосий сабабларидан бири – ғўзаларнинг зараркунандалар билан касалланиши ва кўсак қуртининг авж олиши, десак хато қилмаймиз, – дея суҳбатни давом эттирди бўлим мудирининг ўсимликларни ҳимоя қилиш бўйича ўринбосари Комилжон Парпиев. – Тўғри, ўтган йили туманимиз пахтакорлари шартнома режасини бажардилар. Бироқ бунга катта қийинчиликлар ва ортиқча сарф-харажатлар эвазига эришилди. Вазиятни ўрганиб чиқиш учун экиладиган барча майдонларни учдан бир қисми текширишдан ўтказилди. Унинг 132 гектарида илдиз қурти борлиги аниқланди. 136 гектар майдонга эса кўсак қурти ёйилган. Ғаллазорларимизнинг 432 гектарида илдиз қурти, 603 гектарида эса зарарли қўнғизлар ривожланишга тайёр турганлиги исботланди. Бошқа экин майдонларида ҳам қатор таҳлилий текширишлардан сўнг шундай хулосага келдик. Шунинг учун хўжаликларнинг агроном-энтомологлари билан ҳамкорликда зараркунандаларга қарши биологик усул билан курашиш учун фойдали ҳашаротлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш режалаштирилди. Туманда асосий эътибор экинларни биологик усул билан ҳимоялашга қаратилди. Чунки кимёвий препаратлар катта миқдордаги чет эл валютасига олиб келинади. Қолаверса, кимёвий дорилар экологик муҳитга салбий таъсир қилади.

Соҳиба АЪЗАМОВА,
«Ишонч» мухбири

Наманган вилояти "Маслаҳат бериш ва ташхис қўйиш" марказига Американинг "GENERAL-ELEKTRIKS" фирмасидан келтирилган "CTSUTES - 2000" русумидаги компьютер-томограф аппарати ўрнатилди.

ТИББИЁТ МАРКАЗИДА ШИФОБАХШ СУВ

Унинг қиймати 220 минг АҚШ доллари бўлиб, инсон танасининг ҳамма аъзоларига бир вақтнинг ўзида ташхис қўя олади. Пойтахтда ўқиб, малака ошириб қайтишган биринчи тоифали шифокорлар Бахтиёр Холдоров, Исроил Деҳқонов, Зунунхон Адҳамов ва олий тоифали ҳамшира Моҳира Сайдуллаевалар замонавий техника кўмагида касалликларни аниқлашяпти.

- Шу пайтгача айрим касалликларга ташхис қўйиш мақсадида Андижонга ёки Тошкентга беморларни олиб борар эдик, - деди марказ директори Қодиржон Йўлдошев "Туркистон-пресс" мухбирига. – Энди бунга ҳожат қолмади. Замонавий техникада ишлаш учун малакали мутахассислар керак. Шуни ҳисобга олиб марказимиз қошида бир ойлик ўқиш ташкил этдик. Ўтган давр ичида вилоятимизни турли жойлардан келган юзга яқин тиббиёт ходимлари ташхис қўйишнинг янгича усулларини ўрганиб кетишди.

Қ. Йўлдошевнинг таъкидлашича, марказ ҳовлисидан қирқ беш градусли шифобахш сув ҳам чиққан. Бу сув юзга яқин касалликларни даволайди. Беморлар учун бассейн, душ, ванна хоналари ташкил этилган. Марказ биноси замонавий услубда тўлиқ қайта таъмирланди. Бунинг учун маҳаллий бюджетдан 150 миллион сўм маблағ сарфланди. Марказда 20 нафар шифокор, 16 нафар ҳамшира меҳнат қилади. Уларнинг барчаси юқори малакали мутахассислар ҳисобланади.

Бугунги кунда вилоятда ана шундай замонавий аппаратлар билан жиҳозланган олтита тиббиёт маркази фаолият кўрсатмоқда.

ЁТОҚХОНА ҚАЙТА ТАЪМИРЛАНДИ

Тошкент Давлат юридик институтида замон талабларига мос, барча қулайликларга эга бўлган талабалар уйи фойдаланишга топширилди.

Талабалик олтин даврини мазмунли ва мароқли ўтказиш, имкониятлардан унумли фойдаланиш кўп жиҳатдан ёшларнинг ўзига боғлиқ. Аксарият собиқ талабалар таҳсил олиш жараёнини эслашганда асосан кўз олдиларида ётоқхонадаги кечган қизқарли дамлари гавдаланади. Зеро, ётоқхона талабанинг иккинчи уйи ҳисобланади.

Талабалар уйини қайта таъмирлашга 60 миллион сўм, жиҳозлаш ишлари учун эса 40 миллион сўм маблағ сарфланди. Ётоқхонада талабаларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари ва яшашлари учун барча шароитлар яратилди.

Компютер хонаси, кутубхона ҳамда кинозалининг ишга туширилганлиги ётоқхонада яшовчи йигит-қизлар учун айни муддао бўлди. Спорт ишқибозларига ўзлари севган машғулот билан шуғулланишлари учун шаҳардаги бошқа клубларга бориб ўтиришларига ҳожат қолмади. Кураш, бокс ва стол тенниси залларидаги шарт-шароитлар пойтахтнинг бошқа спорт залларидан сира қолишмайди. Шунингдек, ётоқда биринчи тиббий ёрдам кўрсатувчи бўлим ҳам очилди. Талабалар ошхонаси, гигиена хоналари ҳам зарурий асбоб-ускуналар билан таъминланди.

"Туркистон-пресс"

Бухородаги 2-«Жамоа қурилиш» акциядорлик жамияти уюшмаси энг йирик қурилиш ташкилотларидан бири. Вилоят кўркига кўрк бағишлаб турган ўнлаб турар-жой, маданий-маиший, маъмурий идораларни айнан шу жамоанинг қўли гул қурувчилари тиклашган. Уюшманинг Бухоро ҳамда Жондор туманларида унинг тасарруфидаги икки ташкилот фаолият кўрсатиб келмоқда.

Таҳлил

ЖАМОА ШАРТНОМАСИ:

икки ташкилот икки хил ёндошув

Биз қуйида жамоа шартномаси ижросидан келиб чиқиб, ушбу қурилиш ташкилотларидаги иш якунларига бир назар ташлашни лозим кўрдик.

Галаосиё шаҳрига (Бухоро тумани маркази) кириб борсангиз, асосий магистрал йўл ёқасида қад ростлаган 3-қаватли кўркам бино диққатингизни ўзига тортади. Бу юқорида тилга олиб ўтилган уюшма таркибига кирувчи 47-ХКМК очиқ турдаги акциядорлик жамиятининг яқиндагина қурилиб, фойдаланишга топширилган маъмурий биносидир. Қурилиш ташкилотига Ахтам ака Улуғов раҳбарлик қилиб келаётир.

Қурувчилар бозор иқтисодиёти даврининг ҳадисини олганлардан. Улар айрим қурилиш ташкилотлари банкротлик мақомини олаётган бир пайтда бозор иқтисодиёти имкониятларини кўз-кўз қилишнинг уддасидан чиқмоқдалар. Ушбу пешқадам жамоа туман марказидаги касб-ҳунар коллежининг қисқа фурсатда қад ростлашидан тортиб, Обид Убайдов номли ширкат хўжалиги ҳудудидаги янги мактаб, қатор ҚВПлари, Галаосиёдаги 300 ўринга мўлжалланган спорт мактаб-интернати, кўплаб турар-жойлар қурилишида бунёдкорлик ишларини бажаришди. Ишнинг бошида мудом изланувчан, ташаббускор раҳбар бўлгач, ҳаммаси силлиқ кўчаверади. Қачон қараманг, ишни жонлантириш, жамоа аъзоларининг оғирини енгил қилиш, шу яқин орада ўтказиладиган вилоят тендерида қатнашиб, янги буюртмалар олиш учун югурганни югурган. Ҳамкасбларидан бири қизиқ бир воқеани сўзлаб берди. Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 12 йиллиги арафасида ҳукуматимизнинг назарига тушиб, кўп йиллик самарали хизматлари муносиб равишда тақдирланганлигини эшитиб, Ахтам акани қутлаш учун бир дўсти 3-4 маротаба идорага келиб, у кишини учрата олмабди. «Республикада хизмат кўрсатган қурувчи» дейилган юксак унвонга сазовор бўлган бу инсоннинг эрталаб бошланган иш соатлари кечқурун алламаҳалгача давом этади. Кунига ўнлаб қурилиш иншоотларини айланиб чиқиш осон дейсизми?!

Жамоада 400 дан зиёд киши меҳнат қилади. Ҳозир асосий кучлар Бухоро шаҳри чеккасида барпо этилаётган давлат аҳамиятига молик муҳим иншоотлардан бирига ташланган. Уни белгиланган муддатда топшириш учун раҳбарда, мутахассисларда аниқ режа, пухта ва пишиқ дастур бўлмоғи керак. Бу ерда ушбу ақидага пухта амал қилинади. Иш куни охирида ютуқ-камчиликлар таҳлил қилиб борилади. Олот туманидаги пахтани қайта ишлаш заводи қурилишида (2003 йил) қатъий интизом ва фидокорлик билан иш юритиш жамоа аҳли учун катта обрў келтирди.

– Галаосиёдан Кондин қишлоғи томон юрсангиз, йўл ёқасидаги бир хил лойиҳа асосида қурилган ўнлаб турар-жой биноларига кўзингиз тушади. Бу жамоамиз кучи билан қурилиб, узоқ муддатли тўлов шарти билан қурувчиларимизга туҳфа этилган бинолардир. — Йилига бир неча оилаларимиз айни шу ерда ҳовли тўйларини ўтказмоқда, – дейди касабақўм раиси Шуҳрат Норов. – Шу тариқа хайрли, савобли ишлар кўламини тобора оширишга ҳаракат қилаяпмиз. Яна 6 та уй-жой қурилиши давом эттирилмоқда.

2003 йилда жамоа шартномаси ижросини таъминлашга алоҳида эътибор берилди. Ойлик иш ҳақлари, бошқа тўловлар вақтида амалга оширилади. Биргина маданий-оқартув ишлари учун 1,5 миллион сўм маблағ сарфланди. Унинг 250 минг сўмини касаба уюшма маблағлари ташкил этди. Болалар спортининг ривожини кўзлаб 550 минг сўм маблағ ажратилди. 5 миллион сўмлик моддий ёрдам уюштирилди.

60 га яқин қурувчилар туманимиздаги «Иссиқ сув» ва қатор даволаниш муассасаларида корхона маблағи ҳисобидан саломатликларини мустаҳкамлашга муваффақ бўлдилар. Наврўз байрамида бир пиёла чой устида ўтказилган турли кўнгилочар тадбирлар, хайрия маросимлари учун 10 миллион сўмга яқин маблағ сарфланганi жорий йилда жамоа шартномаси шартларига пухта амал қилинаётганлигидан дарак беради.

Жондордаги 52-ХКМК ОТАЖ (раиси Ўткир Рўзиев, касабақўм Ойбек Пўлатов)да эса юқоридаги манзаранинг аксини кўриш мумкин. Жамоа шартномасидаги иш ҳақи тўловлари юзасидан олинган кафолатлар тўла-тўкис бажарилмаётир. Йўқса, қурувчилар 3-4 ойлаб иш ҳақларини ололмай, сарсон-саргардон бўлиб юришармиди. Таътил жадвали номигагина тузиб қўйилган. Аммо унга риоя этиш йўқ. Жамоада 104 киши бўлса-да, уларнинг орасида икки йиллаб меҳнат таътилига чиқмаганлар ҳам учрайди. Ҳар йилги меҳнат таътили бўйича ҳужжатлар расмийлаштирилиб, иш берувчи ва касаба уюшма қўмитаси томонидан тасдиқланса-ю, ижроси таъминланмаса. Буни қандай тушуниш мумкин?!

Меҳнат муҳофазаси юзасидан олиб борилаётган ишлар ҳам талабга жавоб бермайди. Жамоа шартномасида белгиланган тадбирларнинг аксарияти қоғозларда қолиб кетаётир. Қурувчиларни махсус кийим-бош билан таъминлаш ҳам ўлда-жўлда. Оддий қурувчи И.Саидов билан суҳбатлашганимизда охирги маротаба қачон махсус кийим-бош олганини эслай олмади. Зарарли ва ноқулай шароитларда ишловчи ходимлар қонунда белгиланган ва жамоа шартномасида қайд қилинган имтиёзлардан бебаҳра қолишмоқда. Маданий-оқартув, спорт-соғломлаштириш ишларига ҳам эътибор суст.

Хуллас, ўқувсизлик, лоқайдлик, ишга нисбатан совуққонлик билан қараш туфайли ташкилотда аҳвол тобора ёмонлашиб бормоқда. Аҳволни ўнглаш учун эса иш услубини тубдан ўзгартириш зарур.

Наим ФАЙЗИЕВ,
Ўзбекистон қурилиш ва қурилиш ашёлари саноати ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси Бухоро вилояти вакиллигининг етакчи мутахассиси

ИШ КЕРАКМИ, МАРҲАМАТ!

Пскентлик Тоҳир Усмонов пенсия ёшига етай деганда штат қисқариши оқибатида ишсиз қолди. Касби - қурувчи, узоқ йиллар шу соҳада меҳнат қилиб келган. Бир-икки жойга бош суқиб кўрди, танишларидан суриштирди - натижа йўқ. Тоҳир ака нажотни Меҳнат бўлимидан топди.

Туман меҳнат бўлимидагилар уни рўйхатига олиб, уч ойга ишсизлик нафақаси тайинлашди. Бир-икки корхонадаги бўш ўринларга мутахассислиги тўғри келмади. Ўқиб-ўрганишга энди кеч...

Меҳнат бўлими Т.Усмоновга нисбатан ижтимоий ҳимоянинг янгича усулини қўллади. Меҳнат стажи ва аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисидаги ҳуқуқий асослардан келиб чиқиб, туман ижтимоий таъминот бўлимига хулоса тайёрлади. Харажатларни эса ўз зиммасига олди. Шундай қилиб, Тоҳир ака муддатидан аввал пенсияга чиқди.

Йигирма беш ёшли иқтисодчи Гулжаҳон Қодирова ҳам корхонасидаги ўзгаришлар сабабли ишсиз қолганида, Меҳнат бўлимига мурожаат қилган эди. Ҳозир у иш излаш баробарида олти ой муддатга ишсизлик нафақаси олиб турибди.

- Иш излаётганларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, ишга жойлаштириш, вақтинча имкони бўлмаганда муайян муддатга ишсизлик нафақаси тайинлаш, қайта ўқитиб, иккинчи касбни ўргатиш ҳаракатидамиз, - дейди туман меҳнат бўлими бошлиғи Маҳамаджон Абдуазимов. - Шу боис бизга мурожаат қилганлар эътибордан четда қолмаяпти.

Шу йилнинг ўтган икки ойида бўлимга мурожаат қилган 240 нафар кишининг 147 нафари рўйхатга олинди. 88 киши ишга жойлаштирилди, 11 киши иккинчи касбга ўқитилди. 46 кишига ишсизлик нафақаси тайинланди.

Туман меҳнат бўлими яқинда ташкил этган меҳнат ярмаркасига икки юздан зиёд киши келди. Уларнинг эллик нафари шу куниёқ ишли бўлди.

(ЎзА)

МИЖОЗЛАР СОНИ 13 ТАГА КЎПАЙДИ

Яқинда акциядорлик тижорат «Алоқа банки»нинг Иштихон туманидаги мини банки ишга тушди.

- Асосий мақсадимиз мижозларга кўнгилдагидек хизмат кўрсатиб, омонат турларини кўпроқ жорий қилишдан иборатдир, - дейди банк раҳбари А.Суяров. - Шу кунгача 52 нафар мижозимиз бор эди. Яқинда улар сафи яна 13 тага кўпайди.

«Ҳамидобод шифо» хусусий сиҳатгоҳи, «Халқобод» ҳиссадорлик жамияти, «Шоди бобо», «Конибоғ», Ўлмас, Элдор, Умурзоқов номли банкнинг ишга тушганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамасдан, деҳқон-фермер хўжаликларига имтиёзли кредитлар берилди. Мижозлар берилган қарз эвазига кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириб, ишчи ўринлари яратишга эришмоқда. Банк томонидан жорий йилда қишлоқ аёлларининг соғлиғини мустаҳкамлаш учун Гинекология хусусий шифохонаси қурилишига кредит ажратиш кўзда тутилган.

Х.МАҲКАМОВА.

КАСАБА УЮШМАНИНГ ҚАЛБАКИ ҚАРОРИ

бир ишчининг ноҳақ ишдан бўшатилишига сабаб бўлди

Ҳақ жойида қарор топди

Касаба уюшмалари асосан ишловчиларнинг манфаатларини ҳимоя қилади. Бироқ Дўстлик пахта тозалаш акциядорлик жамиятида фаолият кўрсатаётган касаба уюшма қўмитаси ишчилар манфаатини эмас, балки маъмурият манфаатини ёқлаб, қарор қабул қилди.

Ориф Бойжонов 1999 йил 14 июнда ушбу корхонага оддий ишчиликка қабул қилинди. 2002 йилнинг 26 февралидан бошлаб смена устаси вазифасида ишлай бошлади. Иш фаолияти мобайнида бирор маротаба ҳам маъмурият томонидан интизомий жазо олмаган. Нима бўлди-ю, 2003 йилнинг 10 ноябрида корхона касаба уюшма қўмитасининг 18-сонли қарори тайёрланди. Мазкур қарор асосида О.Бойжонов Ўзбекистон Республикаси уюшманинг Меҳнат Кодексининг 100-моддаси, 3-бандига асосан эгаллаб турган вазифасидан бўшатилди.

Маълумки, касаба уюшма қўмитаси ишчиларнинг умумий йиғилиши асосида қарор қабул қилади. Аммо 2003 йилнинг 10 ноябр куни умумий йиғилиш бўлганлигини ҳеч ким эслай олмайди. Шундай қилиб, қалбаки қарор О.Бойжоновнинг корхона фаолияти билан боғлиқ тақдирини осонгина ҳал қилди-қўйди. Умуман О.Бойжоновга қандай айб қўйилган эди ўзи?

Корхона вакили, вилоят пахтасаноат бирлашмасининг ҳуқуқшуноси Александр Маринин шундай изоҳ беради:

- Ориф Бойжонов корхона раҳбарларидан бири бўла туриб, улюк аралаш чиқиндиларга ўт қўйиб юборди. Ундан олдин чиқинди талашиб, ёнғинга қарши гуруҳ раҳбари А.Барноев билан жанжаллашган. Натижада 1,5 тонна чиқинди ёниб кетган.

Лекин О.Бойжоновнинг хатти-ҳаракати тўғрисида ҳуқуқ-тартибот органларига маъмурият томонидан мурожаат қилинмаган.

Аслида эса олов электр пайвандлаш аппаратидан чиққанлиги, ёниб кетган чиқинди учун О.Бойжоновнинг айби мутлақо йўқлиги аниқланди. Шу боис смена устаси Ориф Бойжоновнинг даъвоси қаноатлантирилиб, ишга қайта тикланди. Мажбурий бўш юрган кунлари учун корхона ўртача иш ҳақи тўлайдиган бўлди.

Б.НОРҚУЛОВ,
«Ишонч» мухбири

Бир ҳовуч гавҳар

НАВОИЙ ҲИКМАТЛАРИ

Тарки жамъ қилки, сахо ул эмиш,
Баъзида сарф этки, ато ул эмиш,
Бергали олмоқ ишидин бўл йироқ,
Бермоқ учун олмоғанинг яхшироқ.
* * *
Они дағи дема сахийким, киши.
То тиламас бермак эмасдур иши.
* * *
Кимки фалак сори отар тошини,
Тош ила озурда қилур бошини.
Сувга сафол ичра ҳаловат дурур,
Кўзгуга кул била тароват дурур.
Шамъки ўз ёғи била қоврулур,
Чарх анга фонус киби эврилур.
* * *
Бошни фидо айла ато қошиға,
Жисмни қил садқа ано бошиға.
Икки жаҳонингға тиларсен фазо -
Ҳосил эт ушбу икисидин ризо
Тун-кунунгни айлагали нур фош,
Бирисин ой англа, бирисин қуёш.
Кимки, улуғроқ анга хизмат керак,
Улки, кичикроқ анга шафқат керак.
* * *
Гул кўрунур, ёнида юз хори бор,
Бор эса бир айш, минг озори бор.
* * *
Кимки иши бўлди қаноат фани,
Билки ани қилди қаноат ғани.
* * *
Мулк ила ўзни демагил аржуманд,
Мулки қаноат била бўл сарбаланд.
* * *
Ҳар киши оламда эрур ёрсиз,
Бир садафедур дури шаҳворсиз.
* * *
Олтун исирғаки қулоғ оғритур,
Зарҳал ўтукдурки, аёқ оғритур.
* * *
Ташнаки ул сув била истар фараҳ,
Қайда кирар кўнглига олтун қадаҳ.

Республика таълим марказида «Абдулла Қодирий ва ўзбек адабиёти» мавзуида семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Адиб таваллудининг 110 йиллигига бағишланган бу тадбирда адабиётшунос олимлар, ёзувчи ва шоирлар, ўқитувчилар, жамоатчилик вакиллари қатнашди.

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ ВА ЎЗБЕК АДАБИЁТИ

Анжуманда йигирманчи аср ўзбек адабиётининг улкан намояндаси бўлган беназир адиб истиқлол туфайли ўзининг ҳақиқий қадр-қимматини топгани таъкидланди. Унинг асарлари миллат тақдири, бирлиги, мустақиллиги, шахс эрки, ижтимоий адолат ғоялари билан йўғрилган. Адибнинг «Ўтган кунлар», «Меҳробдан чаён» каби романлари, «Обид кетмон», «Тошпўлат тажанг нима дейдир?» каби қисса ва ҳикояларида халқимизнинг муайян тарихий вазиятдаги турмуши, урф-одатлари, руҳий-маънавий олами ўз аксини топган.

(ЎзА)

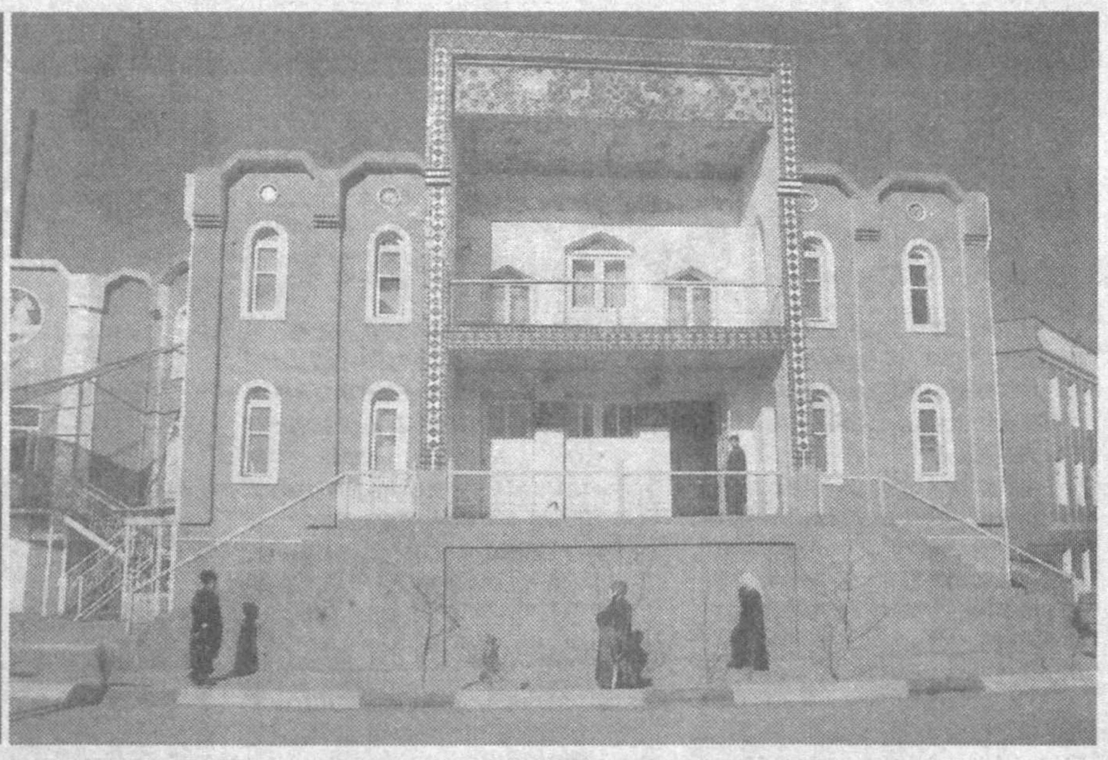

МУЗЕЙ ТАРИХДАН СЎЗЛАР

Олтиариқ тумани тарихий музейи 1996 йили ташкил этилган. У Фарғона вилоятининг ўлкашунослик музейи филиалидир. Унда 5000 дан ортиқ экспонат мавжуд.

Музейда туман тарихи билан боғлиқ турли-туман кўргазмалар билан биргаликда «Киткон тепа» ва «Зураймома» тарихий обидаларидан топилган топилмалар ҳам сақланмоқда.

Суратларда: (чапдан) музей ходими Малика Комилова зиёратчилар – Қиммат Одилова ва Дилафрўз Нуриддинова билан; Олтиариқ тумани тарихий музейида.

Муқимжон ҚОДИРОВ (ЎзА) олган суратлар

Мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимида туб ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Республикамизнинг барча ҳудудларида, хусусан, энг чекка қишлоқларда ҳам барча қулайликларга эга шифохоналар қурилиб, замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланмоқда. Туман ва шаҳар шифохоналари, поликлиника ҳамда қишлоқ врачлик пунктларида юксак савиядаги тиббий хизматни йўлга қўйишга алоҳида эътибор қаратиляпти.

Ибрат

РЕПРОДУКТИВ СОҒЛОМЛАШТИРИШ МАРКАЗИ

оналар ва болалар хизматида

Ўтган йилнинг 6 декабр куни Оҳангарон туманидаги Қорахитой қишлоғи аҳли ажойиб туҳфа олишди. Бу ерда замонавий бунёд этилган репродуктив соғломлаштириш маркази фойдаланишга топширилди. Уни барпо этишда «Оҳангарон» ширкат хўжалиги ҳамда туман шифохонаси ташаббускорлик кўрсатди. Қурилиш-таъмирлаш ишлари ширкат хўжалиги ҳомийлигида амалга оширилди. «Каунтурпарт корцуримум» халқаро ташкилотининг инвестицияси ҳисобидан эса катта миқдордаги тиббий-физиотерапевтик аппаратлар олинди. Туман шифохонаси марказни мазкур тиббий ускуналардан самарали фойдалана оладиган малакали мутахассис ходимлар билан таъминлади.

— Марказ фаолиятидан кўзда тутилган асосий мақсад, репродуктив саломатликни мустаҳкамлаш, соғлом оналар ва болаларни тарбиялашдир, — дейди туман шифохонаси бош шифокори Аъзам Мирсидиқов. — Зеро, эл соғлиғи, айниқса оналар ва болалар саломатлиги энг катта бойликдир.

— Бу ердаги шарт-шароитлар, тиббий хизмат даражаси чиндан ҳам ҳавас қилса арзигулик, — дея суҳбатга қўшилади нафақадаги ҳамшира Собида Қудратова. — Шунинг учун репродуктив марказ машғулотларида қатнашишни истовчилар сони тобора ортиб бормоқда.

Айни вақтда соғломлаштириш марказида физиотерапевт, акушер-гинеколог, массажчи, терапевт, жисмоний тарбия йўриқчиси каби тажрибали тиббиёт ходимлари фаолият олиб боряпти. Бир кунда 50 та қатновға эга соғломлаштириш марказида фитобар, жисмоний тарбия ва массаж хоналари, физиотерапевтик кабинетлар ишлаб турибди. Шунингдек, сауна, бассейнлар оналар ва болалар хизматида.

Умуман олганда, туманда ҳар томонлама соғлом авлодни камол топтириш мақсадида кўплаб таҳсинга лойиқ ишлар амалга ошириляпти. Махсус гуруҳлар оилаларда, маҳаллалар ҳамда таълим муассасаларида бўлиб, кенг кўламдаги тарғибот-ташвиқот ишларини олиб боришмоқда. Бунинг самараси ўларок, ўтган йили ўсмир қизлар ўртасида «Бўлажак оила маликаси» деб номланган кўрик-танлов ўтказилди. Репродуктив соғломлаштириш марказида бўлиб ўтган мазкур тадбир кўпчиликда катта таассурот қолдирди.

Туман шифохонаси туғруқхона бўлими бултур туман ҳокимлиги ва ҳомий ташкилотлар, сахий тадбиркорлар кўмагида мукаммал таъмирдан чиқарилиб, барча зарур шарт-шароитлар яратилди. Ҳозирги вақтда бўлимда Муҳайё Бойаҳмедова, Саодат Ҳасанова, Палина Пак, Зубайда Меҳмонова, Қундуз Маматқулова сингари кўп йиллик иш тажрибасига эга шифокорлар иш юритишмоқда. Шунингдек, малакали мутахассислар иштирокида кўчма гуруҳлар ташкил этилмоқда.

Камол ОЛЛОЁРОВ, «Ишонч» мухбири

МУЛЬТИМЕДИЯЛИ ЎҚУВ ҚЎЛЛАНМА

Республикамизда электрон ўқув қўлланмаларини яратиш йўлида олиб борилаётган изланишлар ҳам самарали бўлмоқда. Мультимедияли электрон дарсликларнинг дастлабки намунаси ҳам юзага келди.

«Соғлом турмуш асослари» деб номланган бу янги нашр Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти лабораториясида босмага тайёрланди.

Илмий муассасанинг бир гуруҳ олимлари жисмоний тарбия ва спортга оид қўлланмалар устида ҳам тадқиқот олиб боришмоқда. «Ўқувчиларнинг жисмоний тарбия гигиенаси» деган қўлланма ҳам босма юзини кўрди.

«Инсон ва ҳаво» деган услубий тавсиянома эндиликда республикамиз таълим муассасаларида муҳим йўриқнома бўлиб хизмат қилаётир.

РАНГ-БАРАНГ ЭКСПОНАТЛАР

Ўзбекистон Давлат амалий санъат музейида дунгон халқ маданияти тарихига оид кўплаб экспонатлар сақланмоқда. Уларнинг аксарияти Қозоғистон ва Қирғизистон республикаларида олиб борилган илмий экспедициялар жараёнида қўлга киритилган.

Ана шу кўҳна маданий мерос билан томошабинларни яқиндан таништириш тадбирлари кўрилмоқда. Тошкентдаги дунгон маданият маркази ташаббуси билан амалга оширилаётган бу саъй-ҳаракат жойларда қизиқиш уйғотмоқда.

Ўзбекистон Давлат амалий санъат музейида очилган янги кўргазмадан 200га яқин экспонат ўрин олди. Улар орасида «Дахэй», «Хэй», «Кауза» деб номланган дунгон миллий кийимлари намуналари бор. Уй-рўзғор буюмлари ишланиши билан ҳам ажралиб туради.

Миллий чолғу асбобларидан бир неча тури ҳам томошабинлар эътиборига ҳавола этилди.

ҲАМ ҚИЗИҚАРЛИ, ҲАМ ФОЙДАЛИ

Халқаро тоифадаги таълим тренерлари томонидан уюштирилаётган семинар машғулотлари жойларда қизиқиш уйғотмоқда. «Мактабни самарали бошқариш усуллари» деган мавзудаги семинар ҳам жуда мазмунли ўтди.

Халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш Марказий институти ҳамда «Альфа ва Омега» ташкилоти билан ҳамкорликда ташкил қилинган бу машғулотда республикамиз мактаб муаммоларини ижобий ҳал этиш усуллари, XXI асрда ўқитувчилар малакаларини ошириш, замонавий таълимни ривожлантириш модели каби масалалар кўриб чиқилди.

Ушбу тадбир чоғида институтнинг бир гуруҳ тингловчилари XXI аср мактаби тўғрисидаги ўз лойиҳаларини ҳимоя қилишди.

А.АЛИЕВ

Бу ажиб дунё

Йилдан йилга фермер Суюн амакининг қорамоллар туёқ сони кўпайгандан кўпайиб борарди. Тунов куни ферма учун бозордан яна ўнтача соғин сигир сотиб олинди. Моллар куни бўйи кенг ва серўт яйловларда боқилгач, оғилхонада омухта ем билан парваришланади. Қорамоллар орасидаги тарғил говмуш подага ҳадеганда кўникавермади. У тинмай мўърар, бир жойда турмас, оғилхонадаги олти ойлик бузоғига талпингани талпинган эди. Бу ҳол молбоқарларни ҳам безорижон қилиб юборди.

ҚЎМСАШ

Кунларнинг бирида тарғил говмуш пайт топиб подадан эрта қайтди. Аксига олиб оғилхона эрганаги (эшиги) яхши боғланмаган экан, очилиб бузоқ ҳам чиқиб кетди. Говмуш ҳам, бузоқ ҳам соғувчиларнинг кўз олдида шаталоқ отганича қочиб қолишди.

Молбоқар тезликда подани ёрдамчисига қолдириб, отда говмуш ва бузоқ ортидан боришга шошилди, лекин сал ўтмай уларни кўздан қочирди. Кун ботиб қоронғи тушгунча кўп ерларни кезди, одамлардан сўраб-суриштирди, ахтарди. Жониворлардан дарак бўлавермади. Елиб-югурганлари зое кетди.

Ўша воқеа содир бўлган кезлари бир куни тонг олдидан икки яшар ола новвос арқонини судраганича ҳовлимизга келиб қолди. Биз ҳаммамиз ҳайрон эдик. Ахир, уни ўтган ҳафтада тоғамнинг тўйига қўшган эдик-да. Ўртада бир неча қишлоқ, тор ва эгри-бугри кўчалар, катта анҳор ва кўприклардан ўтишга тўғри келади. Бунинг устига йўлни икки изли темир йўл ҳам кесиб ўтади. Шу пайт ола новвосни шу йўл орқали тоғамникига етаклаб борганимиз эсимга тушди. Мол жонивор бир маротаба юриб ўтган йўлларини қандай эслаб қолганига ҳеч ақлим ишонмасди.

Биз фурсатни бой бермай дарҳол Суюн амакининг ўғли Тоҳир билан етти-саккиз чақирим йўлни пиёда босиб Найман қишлоғига жўнадик. Сув кечиб, баъзан чакалакзорлар оралаб зўрға манзилга етиб келганимизда қуёш осмонга тик кўтарилган эди. Тоғамнинг ҳовлиси атрофида ўн чоғли эркак киши ва хотин-халажлар тўпланишган, улар алланималар тўғрисида гаплашишарди. Салом-аликдан сўнг янгам:

- Болага ишонмаслик керак экан, - деди аянчли аҳволда. - Новвоснинг арқони қозиқдан ечилиб, очиқ қолган дарвозадан чиқиб кетибди.

У аччиқ устида тинмасдан жаврар эди.

- Тоғангизнинг бормаган, изламаган жойи қолмади. Давлат ишидаги одам бўлса...

Мен энди оғиз жуфтлаган ҳам эдим, янгам гапимни бўлди.

- Индинга мол бозорда олиб чиқиб сотиб, тўйга тушган пуллар билан қўшиб соғин сигир олмоқчи эдик.

Унинг гаплари ҳаливери тугамайдиган кўринади. Бу ерга йиғилганлар эса уни жимгина ачиниш билан кузатишарди.

- Суюнчини чўзаверинг, янга! - дедим мен ниҳоят. - Новвосингиз ҳозир бизникида.

Ҳамма ҳайрон, бу ерда тўпланганлар менга ишонқирамай қарашарди.

Янгам ҳушёр тортди, унинг юзлари ёришиб кетган эди. Ташвиш чулғаган юз-кўзларида қувонч пайдо бўлди.

- Шуни аввалроқ айтмайсизми, ахир? - деди янгам хурсандчилигини яширолмай.

Шу пайт бу ерда йиғилганлардан бир мўйсафид киши мол бозорига сотган сигирининг қайтиб келганини гапириб қолди. Сўнг бизларни ҳовлисига бошлаб борди. Тоҳир оғилхонани кўздан кечиргач, фермада йўқолган молларни дарҳол таниди. Ҳа, ўша шохлари эгик тарғил говмуш, ёнида эса бузоқчаси ирғишлаб сакраб юрарди.

Ола новвос ҳам, тарғил говмуш ва бузоқ ҳам эгаларига қайтарилди. Қизиқ, гоҳо мол жониворлар ўзлари ўсиб-улғайиб, вояга етган макони ва яйловини қўмсаб қолар экан.

Абдулла САИДОВ

Волейбол

ОЛМАЛИҚЛИКЛАР - ЧЕМПИОН!

Эркаклар ўртасида волейбол бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида барқарор ўйин кўрсатган «Олмалиқ кон-металлургия комбинати» волейболчилари олтин медал тақдирини ҳал қилган учрашувда асосий рақиблари - «УЗИ-Сам-Телеком» жамоасини 3:0 ҳисобида енгиб, мамлакат чемпиони деган шарафли номга сазовор бўлишди. Иккинчи ўрин «УЗИ-Сам-Телеком» йигитларига насиб қилди.

Наманганнинг «Парвоз» жамоаси ўз фаолиятидаги биринчи бронза медалга эришди.

Яккабоғ туманидаги халқ таълими бўлими муассасаларида спортнинг милий кураш турини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ўзида мардлик, матонат, олижанобликни жамлаган ушбу миллий спорт тури қизлар ўртасида ҳам тобора оммалашиб бормоқда. Бунда мактабларда ташкил этилган кўплаб кураш тўгараклари катта аҳамият касб этмоқда.

Суратда: қизлар кураш мусобақасида

Шавкат СУЛТОН олган сурат

Футбол

МУҲИМ БАҲСЛАР ОЛДИНДА

Жорий йилнинг 26 май куни Корея Халқ Демократик Республикасининг (КХДР) Сунгжу шаҳрида аёллар ўртасида навбатдаги Осиё чемпионати бошланади. 6 июнга қадар давом этадиган ушбу мусобақада қитъамизнинг ўн олти терма жамоаси тўрт гуруҳга бўлиниб куч синашади.

Қитъа чемпионатида Мирон Ким бош мураббийлик қилаётган футболчиларимиз «D» гуруҳида Непал, Таиланд ва мезбонлар терма жамоаларига қарши майдонга тушади.

Футболчи қизларимизнинг мусобақада муваффақиятли қатнашишини таъминлаш учун 20-30 апрел кунлари Андижонда ўн кунлик ўқув-машғулот йиғини ўтказилиши режалаштирилмоқда. Бундан ташқари, 10-15 май кунлари Тошкент шаҳрида аёллар ўртасида футбол бўйича Ўзбекистон VIII чемпионатининг биринчи тур учрашувлари ташкил этилади. Осиё чемпионати олдидан сўнгги ўқув-машғулот йиғини ҳам пойтахтда ўтказилади.

КИЙИМ СИЗГА ЯРАШСИН

«Афанди бир куни тўйга борган эди, усти-боши эски бўлганлиги учун унга ҳеч ким эътибор бермади. У тезда тўйхонадан чиқиб, янги кийимларини кийиб, яна қайтиб келди. Афандини иззат-икром билан тўрга ўтқаздилар. Олдига турли-туман нознеъматлар келтириб қўйдилар. Бу аҳволни кўрган Афанди устидаги тўнга қараб:

– Е, тўним, е!» – дебди.

Ажабланган одамлар бунинг сабабини сўраганларида у:

– Модомики, бутун ҳурмат, эҳтиром янги тўнга экан, таомни ҳам у есин-да, – деб жавоб берибди».

Тан олиб айтиш керакки, шу кунгача бу латифадан одамларга уларнинг кийимига қараб муомала қилмаслик керак, деган хулоса келиб чиқади, деб юргувчи эдим. Зеро, биз мана шундай руҳда – фақирлигимиз, оч ва юпунлигимиз, ночорлигимиз билан фахрланиш руҳида тарбияланиб келдик. Аммо кейинги ўзгаришлар даврида юқоридаги фикрларим тўғри эканлигига шубҳа қила бошладим. Чунки замон сенга боқмаса, сен замонга боқ, деганларидек одамларнинг тинимсиз равишда ўзига ярашган, чиройли ва бежирим кийим кийишга интилишлари бежиз бўлмаса керак, ахир! Эътибор берган бўлсангиз, хушбичим, чиройли кийинган кишиларни кўрганингизда кўзингиз қувониб, дилингиз яйрайди. Айниқса, хонадонга янги тушган келин келинчаклик либослари билан бирга файз-тароват ҳам олиб киради. Зеро, одамлар фақат ўзлари учун эмас, ўзгалар – уни кўрувчилар учун ҳам кийинадилар. Чунки, кийган кийимига қараб кийим эгаларининг фаҳм-фаросатига, ижтимоий мавқеига ҳам баҳо бериш мумкин. Ривоят:

«Одамлар гузардаги ямоқчидан:

– Қандай қилиб сиз ҳамма нарсадан хабардорсиз, ҳаттоки кечаги тушган келиннинг ҳам хулқ-атворидан воқифсиз? – деб сўрашибди.

Шунда ямоқчи:

– Мени ҳамма нарсадан ўзларинг хабардор қиласизлар. Юриш-туришларингиз, муомала ва ҳаттоки, кийим-кечакларингиз сизнинг кимлигингизни айтиб туради, – деб жавоб берибди...».

Шунинг учун ҳам доно халқимиз «Уйга палос, одамга либос ярашур» – дейди ва бу билан ҳар ким ўзига ярашадиган кийим-кечак кийиши, озода, покиза кийиниб юриши, одамлар назарида ўзини фақир кўрсатмасликка ҳаракат қилиши лозим, деган ғояни илгари суради. Афсуски, биз ҳаётда уларга амал қилгимиз келмайди. Натижада кўпчилик, айниқса, аёллар кўчага чиқаётганларида уст-бошларига, пардоз-андозларига эътибор берганлари, ҳатто керагидан ортиқча зеб берганлари ҳолда, уйда – энг яқин кишилари олдида кийимларига бепарво бўладилар. Шу ўринда Кибриё опа Қаҳҳорованинг қуйидаги сўзлари ёдимизга тушади: «...биз аёллар кўчага чиқадиган ё меҳмонга борадиган бўлсак, кийинишни, пардоз-андозни жойига қўямиз-у, эримиз олдида чўрига ўхшаб юрамиз... Хонаси келганда аёлларимизнинг кийинишлари ва пардоз-андозлари борасида айрим мулоҳазаларимни айтиб ўтсам фойдадан холи бўлмас. Ҳусну латофатда ҳамманинг суқи кирадиган бир дугонам бор эди. Бир куни уйига борсам, эгнида исқирт халат, бетига бир балони чаплаб олибди. Унинг афту ангорини кўриб энсам қотди ва таажжуб билан: «Эрингизнинг олдида шундай юрасизми?» деб сўрадим.

– Ҳа, нима бўпти, – деди дугонам бепарво, – ўз эрим-ку!

Ахир халқимизнинг: «Онангни отангга бепардоз кўрсатма» – деган мақоли бор. Хўш, биз нега «ўз эримиз»га ажи-бужи бўлиб кўринишимиз керак? Айрим аёлларимиз меҳмон кутганда ҳам либосига эътибор бермайдилар. Бечора эр ораста бўлиб келган меҳмонларга исқирт кийимда юрган хотинини солиштириб: «Ҳаҳ пешонам қурсин, менинг чекимга тушгани шу экан-да», – деб ўксинмасмикин?..»

Ҳа, ўзгаларнинг, ҳатто энг яқин кишиларингизнинг Сизга ширин муомала қилишларини истасангиз, кийимингизга ҳам эътибор беришингизга тўғри келади. Аммо бундан одам кийинишни биринчи даражали масала қилиб қўйиши, иложи борича қимматбаҳо, ялтур-юлтур кийимларни кийиши керак, деган хулоса келиб чиқмаслиги лозим.

Содда, бежирим ва тоза кийиниш фақат бошқаларга яхши кўриниш учунгина бўлиб қолмай, энг аввало, ҳар бир кишининг ўзи учун катта аҳамиятга эга. Чунки, одам қулай, ярашиқли кийим кийганида кайфияти яхшиланиб, руҳи кўтарилади, ҳатто одатдагидан сўзамолроқ ҳам бўлиб қолади. Шу ўринда раҳматли руҳшунос домламизнинг бир суҳбатда: «Нотиқнинг нутқи ҳам унинг кийимига қараб ўзгаради. Чунки кийим руҳиятга таъсир этади», деган гаплари ёдимга тушади. Бугун ўйлаб қарасам, ҳикмат кўп экан, бу гапда. Зеро, саҳнада Ҳусайн Бойқаро ролини ижро этаётган актёрни шоҳона либосларсиз, спортчини спорт кийимисиз, рақкосани рақс мазмунига мос кийимларсиз тасаввур эта олмаганимиз ҳолда, нотиқнинг кийими қандай бўлиши кераклигини хаёлимизга ҳам келтирмас эканмиз.

Яна такрор айтаман: кийим инсон нутқига, унинг бошқалар билан мулоқотга киришувига сезиларли даражада таъсир кўрсатади. Шунинг учун ҳам агар сиз яхши суҳбатдош, ҳақиқий нотиқ бўлишни истасангиз, ўз нутқингиздан ташқари ташқи кўринишингизга, жумладан, кийимингизга ҳам эътибор беришингиз лозим. Шунда сиз тўйига кийимини алмаштириб кириб келган Афандининг гапи қанчалар тўғри эканлигига яна бир карра ишонч ҳосил қиласиз ва шундай ҳолга тушганингизда беихтиёр: «Е, тўним, е» дея шивирлайсиз.

Сиддиқ МЎМИНОВ, профессор.

Одобнома

Ўзбекистон Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси ҳамда Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма Тошкент вилоят қўмитаси Паркент туманидаги Заркент ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Ўзбекистон Қаҳрамони

Тожибой РИЗАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:

Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Риҳсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Кудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 22.40

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 035-рақам билан рўйхатга олинган.

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 16696 Буюртма Г— 517 23456